Rok V.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. 11. Warszawa, dnia 15 listopada 1936 r.

Prenumeratę (w Warszawie zł. 12 rocznie, poza Warszawą zł. 16) przyjmuje wyłącznie Księgarnia Rolnicza w Warszawie, ul. Mazowiecka 10.

TREŚĆ:

USTAWY, DEKRETY I ROZPORZĄDZENIA.

ZARZĄDZENIA, OKÓLNIKI I PISMA OKÓLNE.

SKOROWIDZ RZECZOWY.

86.

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 30 września 1936 r.

o państwowym gospodarstwie leśnym.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i art. 1 pkt a) ustawy z dnia 2 lipca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 363) postanawiam co następuje:

Postanowienia wstępne.

Art. 1. Państwowe gospodarstwo leśne pod nazwą „Lasy Państwowe" będzie prowadzone na zasadach określonych w dekrecie niniejszym.

Art. 2. (1) Lasy Państwowe obejmują wszystkie państwowe lasy i grunty leśne wraz ze związanymi z nimi gospodarczo gruntami nieleśnymi oraz innymi nieruchomościami i ruchomościami, służącymi do prowadzenia tego gospodarstwa (zakładami przemysłowymi, urządzeniami technicznymi, transportowymi, komunikacyjnymi itp.), a także prywatne wody Państwa w rozumieniu prawa wodnego.

(2) Przepis powyższy nie dotyczy państwowych lasów i gruntów leśnych, które otrzymały specjalne przeznaczenie na podstawie szczególnych aktów ustawodawczych, lasów i gruntów leśnych, będących w zarządzie lub własnością państwowych instytucji, zakładów i przedsiębiorstw posiadających odrębną osobowość prawną, a także lasów i gruntów leśnych, przekazanych pod zarząd innych ministrów.

Art. 3. (1) W skład państwowego gospodarstwa leśnego wchodzą również państwowe grunty rolne oraz inne nieruchomości, związane administracyjnie z państwowymi lasami i gruntami leśnymi.

(2) Przepis ten nie narusza obowiązującego prawa o reformie rolnej.

O zachowaniu i ochronie lasów.

Art. 4. (1) Ogólna powierzchnia lasów i gruntów leśnych państwowego gospodarstwa leśnego nie może ulegać zmniejszaniu.

(2) W tym celu Lasy Państwowe nabywać będą prywatne lasy i grunty leśne, a także grunty nieleśne, których zalesienia wymaga interes Państwa gospodarczy lub publiczny, a zwłaszcza interes obrony Państwa.

Art. 5. (1) Wszystkie grunty leśne powinny być trwale utrzymane pod uprawą leśną.

(2) Zmiana uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania może być dokonana jedynie w przypadkach określonych w dekrecie niniejszym.

Art. 6. Lasy, które:

a) zabezpieczają glebę przed zmywaniem i wyjałowieniem, powstrzymują usuwanie się ziemi lub kamieni, przeszkadzają tworzeniu się dzikich potoków, obrywaniu się skał i spadkowi lawin;

b) chronią brzegi wód przed obrywaniem się, a źródła przed zasypaniem;

c) przeszkadzają powstawaniu albo rozszerzaniu się piasków lotnych lub parowów;

d) mają specjalne znaczenie dla obrony Państwa;

e) mają znaczenie przyrodniczo-naukowe;

f) leżą w granicach okręgu ochrony sanitarnej uzdrowisk, posiadających charakter użyteczności publicznej;

g) leżą w granicach administracyjnych miast i ośrodków przemysłowo-fabrycznych oraz w sferze interesów mieszkaniowych tych środowisk w rozumieniu przepisów o reformie rolnej, w stosunku zaś do miast liczących:
ponad 500.000 ludności—w odległości 50 km,
ponad 200.000 ludności—w odległości 30 km,
ponad 75.000 ludności—w odległości 15 km —

mogą być uznane przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych za lasy ochronne.

Art. 7. Uznanie lasu za ochronny lub odjęcie mu tego charakteru następuje:

a) w stosunku do lasów określonych w art. 6 lit. a), b), c) na wniosek władz wodnych, władz marynarki handlowej oraz władz samorządu terytorialnego i gospodarczego co do lasów, położonych na obszarze ich działania, a także na wniosek każdego, komu właściwości gruntów, wymienionych w art. 6 lit. t), b), c), zagrażają niebezpieczeństwem lub szkodą;

b) w stosunku do lasów określonych w art. 6 lit. d) na wniosek Ministra Spraw Wojskowych lub władzy wojskowej przez niego upoważnionej;

c) w stosunku do lasów określonych w art. 6 lit. e) na wniosek Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego;

d) w stosunku do lasów określonych w art. 6 lit. f) na wniosek Ministra Opieki Społecznej;

e) w stosunku do lasów określonych w art. 6 lit. g) na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych;

f) w stosunku do lasów określonych w art. 6 lit. a), b), c), e) również na wniosek organów Lasów Państwowych.

Art. 8. (1) W lasach uznanych za ochronne uprawa leśna nie może być zmieniona na inny rodzaj użytkowania.

(2) W lasach nieuznanych za ochronne uprawa leśna może być zmieniona na inny rodzaj użytkowania jedynie w przypadkach, w których zmiana taka —

a) wynika z gospodarczych lub administracyjnych potrzeb państwowego gospodarstwa leśnego;
b) pozostaje w związku z przebudową ustroju rolnego;
c) leży w interesie publicznym, w szczególności w interesie obrony Państwa.

(3) Grunty leśne poddane innej niż leśna uprawie w przypadkach, nieuzasadnionych podanymi wyżej względami, powinny być ponownie zalesione.

Art. 9. Gospodarstwo leśne w lasach uznanych za ochronne będzie prowadzone w sposób zapewniający osiągnięcie celu, dla którego lasy te zostały uznane za ochronne; w razie potrzeby użytkowanie tych lasów będzie całkowicie zaniechane.

Art. 10. Niszczenie (wypalanie itp.) kosodrzewiny, jak również jakiekolwiek jej użytkowanie w tych miejscach, gdzie kosodrzewina spełnia zadania ochronne (art. 6 lit. a), b), c)) jest wzbronione.

Art. 11. (1) Pasanie inwentarza, zbieranie ściółki oraz wszelkie inne użytkowanie powierzchni leśnej może odbywać się tylko o tyle, o ile nie wyrządza ono szkody drzewostanom lub glebie.

(2) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych określi warunki i ograniczenia, dotyczące czasu, miejsca i sposobu użytkowania powierzchni leśnej.

(3) Pasanie inwentarza w drzewostanach, których wiek nie przekroczył lat 20, nie może być dozwolone.

Art. 12. Lasy Państwowe obowiązane są czuwać stale nad ochroną lasów przed szkodliwymi owadami leśnymi i pasożytami roślinnymi, a w razie potrzeby podejmować stosowanie odpowiednich środków ochronnych, mających na celu zapobieganie rozwojowi tych szkodników i pasożytów oraz ich tępienie.

Zasady prowadzenia państwowego gospodarstwa leśnego.

Art. 13. (1) Gospodarstwo leśne będzie prowadzone planowo i racjonalnie na zasadach ciągłości i trwałości użytkowania oraz najwyższej rentowności z uwzględnieniem gospodarczych interesów Państwa.

(2) Sposób sporządzania planów gospodarstwa leśnego określi Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 14. (1) Lasy Państwowe mogą prowadzić przemysłowy przerób drewna i innych surowców własnych w rozmiarach, jakie będą potrzebne dla zapewnienia rentowności państwowego gospodarstwa leśnego.

(2) Przerób ten podlega przepisom prawa przemysłowego i prowadzony będzie na zasadach kalkulacji handlowej z uwzględnieniem jego związku z gospodarstwem leśnym (art. 13).

Art. 15. Lasy Państwowe prowadzić będą racjonalną hodowlę zwierzyny łownej i racjonalne jej użytkowanie w oparciu o zasadę opłacalności i w granicach, w których nie przyniesie to szkody gospodarstwu leśnemu.

Art. 16. (1) Gospodarstwo rybne na wodach prywatnych Państwa w rozumieniu prawa wodnego prowadzone będzie na zasadach gospodarstwa racjonalnego i najwyższej rentowności, według planów, sporządzonych dla poszczególnych obszarów tych wód.

(2) Sposób sporządzania planów gospodarstwa rybnego określi Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 17. (1) Gospodarstwo w majątkach rolnych, pozostających we własnym zarządzie Lasów Państwowych, prowadzone będzie na zasadach racjonalnego gospodarstwa rolnego oraz najwyższej rentowności.

(2) W majątkach rolnych, przeznaczonych na reformę rolną lub cele specjalne, gospodarstwo będzie prowadzone z uwzględnieniem takiego ich przeznaczenia.

Art. 18. Rokiem obrachunkowym w państwowym gospodarstwie leśnym jest rok gospodarczy, t. j. okres od dnia 1 października do dnia 30 września roku następnego.

Art. 19. (1) Lasy Państwowe przeprowadzą i utrzymywać będą spis całego zarządzanego przez nie majątku państwowego oraz ustalać będą wartość tego majątku.

(2) Z chwilą przeprowadzenia pierwszego oszacowania tego majątku sporządzony zostanie bilans otwarcia, w którym wartość majątku będzie wykazana jako kapitał zakładowy Lasów Państwowych.

(3) Zasady inwentaryzacji i oszacowania wymienionego majątku ustali Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 20. (1) Lasy Państwowe pokrywają wszelkie swoje wydatki z własnych dochodów i funduszów i gospodarują na podstawie rocznych planów finansowo-gospodarczych, zatwierdzonych przez Radę Ministrów na wniosek przedstawiony przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(2) Przy wykonywaniu planu finansowo-gospodarczego Lasów Państwowych Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu służy w razie konieczności prawo przenoszenia kredytów w obrębie tego planu oraz zwiększania ustalonych w nim rozchodów z wyjątkiem wydatków osobowych określonych stałymi etatami, o ile zwiększenie to nie spowoduje zmniejszenia wpłaty do Skarbu ustalonej w budżecie.

(3) Lasy Państwowe sporządzać będą z końcem każdego roku obrachunkowego bilanse i rachunki zysków i strat, podlegające zatwierdzeniu przez Radę Ministrów na wniosek przedstawiony przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(4) Do budżetu państwowego włącza się tylko wpłatę Lasów Państwowych do Skarbu Państwa.

(5) Do preliminarza budżetowego Państwa dołączane będą zatwierdzone przez Radę Ministrów plan finansowo-gospodarczy Lasów Państwowych na bieżący rok obrachunkowy oraz bilans i rachunek zysków i strat za przedostatni rok obrachunkowy.

(6) Gdyby wpłata do Skarbu Państwa została ustawą skarbową włączona do budżetu państwowego w innej wysokości niż została ona zaprojektowana w przedłożeniu rządowym, Rada Ministrów na wniosek Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych przedstawiony w porozumieniu z Ministrem Skarbu, dostosuje plan finansowo-gospodarczy, zarówno bieżący jak i na okres następny, do wysokości wpłaty ustalonej w budżecie państwowym.

Art. 21. Lasom Państwowym będą opłacane wszelkie świadczenia ich na rzecz poszczególnych działów administracji rządowej, związków samorządowych, a także na rzecz rządowych i samorządowych instytucji, zakładów i przedsiębiorstw, posiadających odrębną osobowość prawną.

Art. 22. (1) Tworzy się fundusz uzupełnienia stanu posiadania Lasów Państwowych, na który składać się będą wpływy ze zbycia poszczególnych gruntów leśnych i innych wchodzących w skład państwowego gospodarstwa leśnego, z wyjątkiem gruntów rolnych, przekazywanych na cele przebudowy ustroju rolnego stosowanie do obowiązującego prawa o reformie rolnej, a także wpływy ze zbycia drzewostanów przy przekazywaniu obszarów leśnych na cele publiczne bez odszkodowania.

(2) Fundusz uzupełnienia stanu posiadania Lasów Państwowych przeznacza się na kupno lasów i gruntów, określonych w art. 4 dekretu niniejszego.

Art. 23. (1) Tworzy się fundusz amortyzacyjny Lasów Państwowych dla amortyzacji wartości inwentarza ruchomego, budynków mieszkalnych i gospodarczych oraz budowli i urządzeń technicznych zakładów przemysłowych, transportowych i komunikacyjnych.

(2) Jako wartość umarzanego majątku przyjmowana będzie pierwotna cena nabycia (oszacowania) lub koszt własny.

(3) Wysokość stawek amortyzacyjnych określi Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 24. (1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w porozumieniu z Ministrem Skarbu tworzyć inne, poza wymie-

nionymi w art. 22 i 23 fundusze, o ile wymagać tego będą potrzeby państwowego gospodarstwa leśnego.

(2) Zasady używania funduszów Lasów Państwowych określonych w art. 22 i 23 oraz w ust. (1) artykułu niniejszego ustali Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 25. (1) Lasy Państwowe mogą w imieniu Skarbu Państwa uczestniczyć w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, w spółkach akcyjnych i spółdzielniach, w których większość kapitału zakładowego (akcyjnego) pochodzi z zarządzanego przez Lasy Państwowe majątku państwowego, jeżeli będzie to potrzebne dla należytego zorganizowania zbytu produkcji państwowego gospodarstwa leśnego.

(2) Przystąpienie Lasów Państwowych do takiej spółki wymaga każdorazowo decyzji Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, powziętej w porozumieniu z Ministrami: Skarbu oraz Przemysłu i Handlu, która określi wysokość udziału oraz zasady organizacji i działalności spółki.

Art. 26. (1) Upoważnia się Ministra Skarbu do przeprowadzania w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych operacji kredytowych na potrzeby państwowego gospodarstwa leśnego do wysokości nie przekraczającej ogólnej sumy rozchodów w zatwierdzonym przez Radę Ministrów planie finansowo-gospodarczym Lasów Państwowych na rok obrachunkowy, w którym przeprowadzono operacje kredytowe. Pożyczki te będą spłacane z bieżących dochodów państwowego gospodarstwa leśnego.

(2) Zaciąganie pożyczek wyższych oraz wszelkich zobowiązań, obciążających nieruchomości wchodzące w skład państwowego gospodarstwa leśnego, może nastąpić tylko w granicach upoważnień udzielonych aktem ustawodawczym.

Art. 27. (1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ma — w granicach kwoty przewidzianej w planie finansowo-gospodarczym — prawo ulgowej sprzedaży oraz bezpłatnego wydawania drewna i innych płodów państwowego gospodarstwa leśnego, jak również udzielania pieniężnych wsparć i zapomóg pracownikom leśnym i ich rodzinom.

(2) Określone w ust. (1) prawo ulgowej sprzedaży oraz bezpłatnego wydawania drewna i innych płodów państwowego gospodarstwa leśnego służy Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych również w stosunku do miejscowej bezrolnej i małorolnej ludności, osób poszkodowanych przez klęski żywiołowe oraz na cele wyznaniowe, społeczne, kulturalne, naukowe, oświatowe, dobroczynne i inne, w przypadkach, gdy wynika to z administracyjnych potrzeb lub zainteresowań Lasów Państwowych.

Art. 28. (1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ma prawo odpisywania i umarzania stających się nierealnymi war-

tości, objętych aktywami bilansu Lasów Państwowych, a także wartości nie objętych bilansem szkód leśnych i nawiązek.

(2) Zasady odpisywania i umarzania wartości bilansowych ustali Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 29. (1) Rachunkowość Lasów Państwowych prowadzona będzie na zasadach specjalnych, odpowiednich do gospodarczego charakteru czynności w państwowym gospodarstwie leśnym.

(2) Ogólne przepisy rachunkowe wyda Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Prezesem Najwyższej Izby Kontroli.

O wyłączaniu obszarów leśnych z państwowego gospodarstwa leśnego.

Art. 30. (1) Poszczególne obszary leśne mogą być wyłączone z państwowego gospodarstwa leśnego i przekazane pod zarząd właściwych ministrów z przeznaczeniem ich na:

a) terenowe cele wojskowe, o ile osiągnięcie tych celów wymaga objęcia zarządu tymi obszarami przez władze wojskowe;
b) potrzeby związane z ochroną wybrzeża morskiego;
c) potrzeby uzdrowisk, posiadających charakter użyteczności publicznej.

(2) Przepisy artykułu niniejszego nie naruszają postanowień o przekazywaniu gruntów państwowych na cele specjalne, przewidziane w obowiązujących aktach ustawodawczych.

Art. 31. Jeżeli cele, na które zostały przeznaczone obszary leśne, wyłączone z państwowego gospodarstwa leśnego, przestaną istnieć bądź też, gdy dadzą się one nadal osiągać bez zaniechania na tych obszarach gospodarstwa leśnego, obszary te powinny być zwrócone państwowemu gospodarstwu leśnemu.

Art. 32. (1) Wyłączenie obszarów leśnych z państwowego gospodarstwa leśnego i przekazanie ich pod zarząd ministrów właściwych dla celów, na jakie mają być one przeznaczone (art. 30), następuje:

w stosunku do obszarów przekraczających 10 ha — na mocy uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek interesowanego ministra zgłoszony w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych;

w stosunku do obszarów poniżej 10 ha — na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, powziętej na wniosek interesowanego ministra.

(2) Zwrot państwowemu gospodarstwu leśnemu obszarów leśnych stosownie do przepisu art. 31 następuje w drodze porozumienia interesowanych ministrów.

Art. 33. (1) Przy przekazywaniu obszarów leśnych pod zarząd innych ministrów w przypadkach przewidzianych w art. 30 oraz przy przekazywaniu nieruchomości na cele reformy rolnej, jak również przy przejmowaniu nieruchomości spod zarządu innych ministrów celem włączenia ich do państwowego gospodarstwa leśnego, wartość nieruchomości przekazywanych będzie odpisywana, nieruchomości zaś przejmowanych będzie dopisywana bezpośrednio do kapitału zakładowego Lasów Państwowych.

(2) Przekazywanie nieruchomości na rzecz związków samorządowych oraz na rzecz rządowych i samorządowych instytucji, zakładów i przedsiębiorstw posiadających odrębną osobowość prawną, jak również przejmowanie nieruchomości od wymienionych związków, instytucji, zakładów i przedsiębiorstw następuje zawsze za odszkodowaniem. Przepis powyższy nie narusza przepisów o rozbudowie miast.

Art. 34. (1) Dla zaspakajania potrzeb nie wymienionych w art. 30 może być dopuszczone korzystanie z obszarów leśnych państwowego gospodarstwa leśnego przez inne działy administracji rządowej bez wyłączenia tych obszarów z państwowego gospodarstwa leśnego.

(2) O dopuszczeniu takiego korzystania, jego granicach i zasadach rozstrzyga Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z interesowanym ministrem.

Art. 35. (1) Ciężary przywiązane do terenów, oddanych do korzystania innym, działom administracji rządowej na podstawie art. 34, ponoszą Lasy Państwowe, które pobierają również dochody służące Skarbowi Państwa jako właścicielowi terenów.

(2) W przypadkach, gdy korzystanie z terenów przez inne działy administracji rządowej lub uznanie ich za lasy ochronne powodować ma ograniczenia w prowadzeniu gospodarstwa leśnego, kwoty wynikłych stąd, dających się obliczyć szkód i strat, będą rejestrowane na specjalnym rachunku Lasów Państwowych.

Art. 36. Sprawy związane z dzierżawą i eksploatacją terenów naftowych będących własnością Państwa regulują osobne przepisy.

O służbie w Lasach Państwowych.

Art. 37. (1) Funkcjonariusze Lasów Państwowych stanowią odrębny od innych funkcjonariuszów państwowych etat pracowników państwowych, przewidziany w planie finansowo-gospodarczym Lasów Państwowych i dostosowany do gospodarczego charakteru pracy w państwowym gospodarstwie leśnym.

(2) Stosunek służbowy funkcjonariuszów Lasów Państwowych ma charakter publicznoprawny.

(3) Oprócz funkcjonariuszów o charakterze publicznoprawnym mogą być przyjmowani do służby w Lasach Państwowych funkcjonariusze o charakterze prywatnoprawnym, których stosunek służbowy regulować będą umowy zawarte z uwzględnieniem obowiązującego ustawodawstwa pracy.

Art. 38. Przepisy o stosunku służbowym funkcjonariuszów Lasów Państwowych, ich uposażeniu i ubezpieczeniu emerytalnym wydaje w drodze rozporządzeń Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz za zgodą Prezesa Rady Ministrów.

Art. 39. (1) Funkcjonariuszom Lasów Państwowych, do których zakresu czynności należy ochrona lasów, gruntów rolnych, łowiectwa i rybołówstwa, bez względu na to, czy ich stosunek służbowy ma charakter publicznoprawny, czy też prywatnoprawny, służą — zależnie od ich zakresu czynności — wszystkie uprawnienia straży leśnej, polnej, łowieckiej i rybackiej, przewidziane w obowiązujących przepisach.

(2) Funkcjonariusze, wymienieni w ustępie poprzedzającym, winni nosić przy pełnieniu służby mundur podług wzoru, ustalonego przepisami o umundurowaniu funkcjonariuszów Lasów Państwowych.

Art. 40. Przy przyjmowaniu funkcjonariuszów do służby ochronnej mają pierwszeństwo osoby, które odbyły służbę wojskową, a przede wszystkim podoficerowie zawodowi i nadterminowi.

Art. 41. W przypadkach całkowitej lub częściowej mobilizacji, a także w innych przypadkach, w których Rada Ministrów uzna to za konieczne ze względu na interes Państwa, funkcjonariusze służby ochronnej (art. 39) mogą być rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, podporządkowani władzy wojskowej, w zakresie i w sposób w rozporządzeniu tym ustalonych.

Art. 42. W planie finansowo-gospodarczym każdego roku obrachunkowego pewien odsetek czystego zysku zostanie przeznaczony na nagrody pieniężne, zapomogi oraz cele opieki dla funkcjonariuszów Lasów Państwowych.

Przepisy końcowe.

Art. 43. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 44. (1) Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Z dniem tym tracą moc obowiązującą:

przepisy, zawarte w rozdziale II i częściach I, II i III rozdziału III rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o organizacji administracji lasów państwo-

wych (Dz. U. R. P. Nr. 119, poz. 1079) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 373) i z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 661);

rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zagospodarowaniu lasów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 336) w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 18 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 272), w odniesieniu do lasów, objętych przez państwowe gospodarstwo leśne,

oraz wszelkie inne przepisy w sprawach, unormowanych dekretem niniejszym.

(3) Do czasu wydania przepisów, przewidzianych w poszczególnych artykułach dekretu niniejszego, będą stosowane przepisy dotychczas obowiązujące w zakresie, w jakim nie są one sprzeczne z dekretem niniejszym.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski.*

(Dz. U. R. P. z 30.IX.36 r. Nr. 75,poz. 533).

87.

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 29 września 1936 r.

o zmianie ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i art. 1 pkt. a) ustawy z dnia 2 lipca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 363) postanawiam co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 117, poz. 966) wprowadza się zmiany następujące:

1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie: „Ustawa z dnia 10 czerwca 1921 r. o Państwowym Banku Rolnym";

2) w art. 3 po ust. 1 dodaje się jako nowy ustęp przepis:

„Państwowy Bank Rolny może dokonywać wszelkich czynności bankowych";

3) przepis art. 12 ust. 4 uchyla się;

4) po art. 12 dodaje się jako art. 12a i 12b przepisy:

„Art. 12a. Zabezpieczenia hipoteczne, ustanowione dla pożyczek długoterminowych, udzielanych w obligacjach melioracyjnych, jako też zabezpieczenia, wynikające z zobowiązań członków spółek wodnych oraz z zobowiązań związków samorządowych, na których zasadzie Państwowy Bank Rolny wypuszcza obligacje melioracyjne, stanowią wyłączne zabezpieczenie wypuszczonych obligacji melioracyjnych i kuponów od nich bądź poszczególnych serii obligacji melioracyjnych i kuponów od nich, co powinno być uwidocznione w odnośnych wpisach hipotecznych.

Oprócz wyżej wymienionego przywileju posiadaczom tych obligacji i kuponów od nich służy również ustawowy przywilej pierwszeństwa zaspokojenia na ratach, wpłaconych na pokrycie wymienionych pożyczek, na specjalnym funduszu rezerwowym listów zastawnych i obligacji oraz na specjalnych funduszach rezerwowych poszczególnych serii obligacji.

Co do zaspokojenia z innych części majątku Banku posiadacze obligacji melioracyjnych stoją na równi z innymi wierzycielami.

Art. 12b. Obligacje melioracyjne, wypuszczone przez Państwowy Bank Rolny przed 1 stycznia 1933 r. i nie oznaczone serią, bądź określone jako seria nie oznaczona numerem, bądź jako seria Nr. 2 łączy się w jedną serię pod nazwą: „Seria Nr. 1"; specjalne fundusze rezerwowe tychże serii stanowią fundusz rezerwowy dla złączonej serii Nr. 1.

Wszystkie hipoteki, skrypty dłużne i akty zaciągnięcia pożyczek, zabezpieczające obligacje nie oznaczone serią bądź zabezpieczające serię nie oznaczoną numerem lub serię Nr. 2, stanowią wyłączne zabezpieczenie obligacji melioracyjnych serii Nr. 1";

5) po art. 13 dodaje się jako art. 13a przepis:

„Art. 13a. Państwowy Bank Rolny ma prawo wypuszczać obligacje parcelacyjne do wysokości połowy kapitału zakładowego Banku. Obligacje mogą być wystawione w złotych oraz w złotych w złocie.

Suma obligacji parcelacyjnych, znajdujących się w obiegu, nie może przekraczać 3/4 części wartości kapitałowej wierzytelności Banku z tytułu reszty cen sprzedażnych nieruchomości własnych. Do wierzytelności tych mogą być zaliczone tylko kredytowane w gotówce i zabezpieczone hipotecznie reszty cen sprzedażnych, powstałe przy sprzedaży nieruchomości własnych Banku.

Wymienione w ustępie poprzedzającym wierzytelności Banku z tytułu kredytowanych reszt cen sprzedażnych tworzą odrębną masę majątkową Banku, stanowiącą wyłącznie zabezpieczenie praw posiadaczy obligacji parcelacyjnych.

Oprócz przywileju, wymienionego w ustępie poprzedzającym, posiadaczom obligacji parcelacyjnych i kuponów od nich

służy również ustawowy przywilej pierwszeństwa zaspokojenia na ratach, wpłacanych na pokrycie wierzytelności Banku z tytułu wyżej określonych reszt cen sprzedażnych.

Co do zaspokojenia z innych części majątku Banku, posiadacze obligacji parcelacyjnych stoją na równi z innymi wierzycielami.

Szczegółowe przepisy o emisjach obligacji parcelacyjnych i wysokość poszczególnych emisji ustala w drodze rozporządzenia Minister Skarbu";

6) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. W razie częściowego lub całkowitego zniszczenia budowli położonych na nieruchomościach, obciążonych długoterminowymi wierzytelnościami amortyzacyjnymi Banku, skutkiem wypadku, wchodzącego w zakres odpowiedzialności zakładów ubezpieczeń (pożar, wybuch i t. p.), odszkodowanie nie może być wypłacone bez zezwolenia Banku.

Bank ma prawo bez zgody ze strony ubezpieczonego dłużnika, bez względu na obowiązujące w tej mierze przepisy ustawowe, podjąć z instytucji ubezpieczeniowej odszkodowanie i użyć je na pokrycie nieumorzonej części wierzytelności oraz innych, wynikających z niej należności, o ile nie uzna, że odszkodowanie ma być użyte na odbudowę.

Przepisy artykułu niniejszego nie mogą w żadnym przypadku naruszać praw wierzycieli, których wierzytelności poprzedzają w hipotece wierzytelność Banku";

7) przepisy art. 16 ust. 2, 3 i 4 uchyla się;

8) po art. 16 dodaje się jako art. 16a przepis:

„Art. 16a. Pożyczki wydawane w listach zastawnych mają być zabezpieczone hipotecznie w zasadzie na pierwszym miejscu. Pożyczki, zabezpieczone wyjątkowo na dalszych miejscach, nie mogą bezwzględnie łącznie z poprzedzającym je obciążeniem przekraczać ½ szacunku nieruchomości.

Przynależnościami pożyczki, udzielonej przez Państwowy Bank Rolny w listach zastawnych lub obligacjach, są: odsetki bieżące i zaległe, odsetki za zwłokę od zaległych rat i innych należności, koszty sądowe i egzekucyjne, poniesione przez Bank lub należne Bankowi, uiszczone przez Bank za dłużników opłaty ubezpieczeniowe oraz przewidziane w statucie koszty administracyjne Banku. Przynależnościom tym służy pierwszeństwo równe z kapitałem, o ile nie zalegają za czas dłuższy niż 3 lata wstecz od dnia licytacji.

Powstałe z konwersji na podstawie art. 4 ust. (3) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 839) dodatkowe pożyczki długoterminowe w gotowiźnie będą zaspokojone w przypadku egzekucji z obciążonej nieruchomości po zupełnym pokryciu wierzytelności z tytułu zahipotekowanej pożyczki w listach zastawnych bądź w obligacjach melioracyjnych.

Zaległościom z tytułu pożyczek w listach zastawnych i obligacjach melioracyjnych, zabezpieczonych hipotecznie, oraz przynależnościom tych pożyczek, powstałym przed 1 lipca 1934 r., służy, aż do całkowitego ich umorzenia, pierwszeństwo hipoteczne równe z kapitałem.

Zaległościom z tytułu pożyczek w obligacjach melioracyjnych Państwowego Banku Rolnego, udzielonych spółkom wodnym, oraz przynależnościom tych pożyczek, powstałym przed 1 lipca 1934 r., służy, aż do całkowitego ich umorzenia, pierwszeństwo przed innymi prawami rzeczowymi, bezpośrednio po państwowych podatkach i opłatach publicznych.

Zarzut przedawnienia przeciw roszczeniom z tytułu wymienionych w ust. 4) i 5) zaległości i przynależności nie może być podnoszony bez względu na to, czy pożyczki były zabezpieczone hipotecznie lub nie były zabezpieczone hipotecznie";

9) art. 18 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Nieruchomość obciążona pożyczką Państwowego Banku Rolnego, udzieloną w listach zastawnych lub obligacjach i zabezpieczoną na pierwszym miejscu hipotecznym, nie może być sprzedana z publicznej licytacji, ani objęta na własność przez wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym, za sumę nie obejmującą wierzytelności Państwowego Banku Rolnego, zarówno z tytułu pożyczek w listach zastawnych lub obligacjach, jak i z tytułu pożyczki gotówkowej, powstałej z konwersji zaległości pożyczek w listach zastawnych lub obligacjach, wraz z przynależnościami tych pożyczek, mającymi równe z kapitałem pierwszeństwo. Przepis ten nie dotyczy przypadków, w których nabywcą jest Państwowy Bank Rolny";

10) art. 18 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„Przy wszelkich, poza licytacyjną sprzedażą, przeniesieniach tytułu własności do całej nieruchomości lub jej części, jeżeli nieruchomość ta obciążona jest pożyczką państwowego Banku Rolnego w listach zastawnych lub obligacjach, wszystkie zobowiązania poprzedniego właściciela względem Banku, związane z tą pożyczką, nie wyłączając jego osobistej odpowiedzialności za dług, przechodzą z mocy samego prawa na nowonabywcę, przy czym w przypadku nabycia nieruchomości przez dwie lub więcej osób, osoby te odpowiadają wobec Państwowego Banku Rolnego solidarnie. Jeżeli dotychczasowy właściciel nie uzyska wyraźnego zwolnienia ze strony Banku, pozostaje nadal zobowiązany";

11) przepis art. 18 ust. 10 uchyla się;

12) po art. 18 dodaje się jako art. 18a przepis:

„Art. 18a. Przepisy art. 15, art. 16a ust. 2 i 4 oraz art. 18 stosuje się także do pożyczek i kredytów długoterminowych, udzielonych przez instytucje kredytowe, których sprawy finansowe powierzone są administracji i likwidacji, prowadzonej przez Państwowy Bank Rolny zgodnie z art. 3 ust. 2, nie wyłą-

czając rent, długów rentowych, kredytów z tytułu reszty ceny kupna i innych należności, objętych art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 924).";

13) w art. 19 wyrazy: „okręgowy urząd ziemski" zastępuje się odpowiednio wyrazami: „urząd wojewódzki";

14) po art. 21 dodaje się jako art. 21a przepis:

Art. 21a. Przy sprzedaży nieruchomości własnych służy Państwowemu Bankowi Rolnemu prawo kredytowania za zabezpieczeniem na pierwszym miejscu hipoteki lub na następnym miejscu po długoterminowej pożyczce, udzielonej przez Bank, niedopłaconej reszty ceny sprzedażnej.

Warunki kredytowania mogą być takie same, jak dla spłaty długoterminowych pożyczek amortyzacyjnych, z zastosowaniem wszystkich zastrzeżeń i rygorów, które dotyczą takich pożyczek w listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego, z wyjątkiem zastrzeżenia art. 14 ust. 1 i art. 16a ust. 1, które do wysokości kredytowanych reszt cen sprzedażnych nie stosują się";

15) art. 22 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„W celu przestrzegania zgodności działalności Banku z odnośnymi przepisami prawnymi, wydanymi w zakresie przebudowy ustroju rolnego, oraz celem utrzymania łączności między Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych a władzami Banku w sprawach polityki gospodarczej w zakresie rolnictwa i polityki agrarnej, Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ma prawo mianować swego komisarza i jego zastępców":

16) art. 23 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„Uposażenie, zaopatrzenie emerytalne oraz inne warunki służbowe Prezesa Banku ustala Minister Skarbu. Uposażenie Prezesa Banku jest płatne z funduszów Banku";

17) w art. 25 po ust. 2 dodaje się jako nowy ustęp przepis:

„Wiceprezes otrzymuje stałe uposażenie z funduszów Banku, ustalone przez Ministra Skarbu";

18) art. 25 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„Postanowienia art. 23 ust. 2 i 3 dotyczą również wiceprezesa.";

19) po art. 29 dodaje się jako art. 29a przepis:

„Art. 29a. Państwowemu Bankowi Rolnemu służy prawo pobierania dodatku administracyjnego od niespłaconej części długu w wysokości, ustalonej dla pożyczek w listach zastawnych, również i od kredytowanych reszt cen sprzedażnych z nieruchomości własnych Banku, spłacanych systemem amortyzacyjnym oraz prawo pobierania odsetek za zwłokę od nieuiszczonych w terminie rat i innych należności.

Odsetkom bieżącym i zaległym, odsetkom za zwłokę od zaległych rat i innych należności z tytułu reszty ceny sprzedażnej, dodatkowi administracyjnemu od niej, uiszczonym przez Bank

za dłużników opłatom ubezpieczeniowym, jako też kosztom sądowym i egzekucyjnym, poniesionym przez Bank lub należnych Bankowi, służy pierwszeństwo równe z kapitałem, — o ile nie zalegają za czas dłuższy niż trzy lata wstecz od dnia licytacji";

20) art. 30 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Księgi Banku i wypisy z nich, podpisane przez Bank w sposób przewidziany statutem Banku oraz zaopatrzone w pieczęć Banku, pełnomocnictwa oraz wszelkie oświadczenia na piśmie, zawierające zobowiązania lub zwolnienia od zobowiązań lub zrzeczenia się praw, w ten sam sposób przez Państwowy Bank Rolny wystawione, mają moc prawną dokumentów publicznych. Wykazy zaległości, wystawione w ten sam sposób i zaopatrzone stwierdzeniem, że roszczenie prawnie dojrzało do egzekucji, są tytułami wykonawczymi sądowymi i administracyjnymi";

21) po art. 32 dodaje się jako art. 32a przepis:

„Art. 32a. Od nieuiszczonych w terminie należności w kapitale jak i odsetkach i innych przynależnościach, Państwowy Bank Rolny ma prawo pobierać odsetki zwłoki w wysokości, jaką dla własnych należności Banku określi Rada Nadzorcza na wniosek Dyrekcji Banku, a dla należności z funduszów administrowanych — władza dysponująca funduszem";

22) przepis art. 33 ust. 3 uchyla się;

23) po art. 33 dodaje się jako art. 33a przepis:

„Art. 33a. Bank jest zwolniony od składania do depozytu sądowego, komornikom lub władzom skarbowym i administracyjnym oraz instytucjom prowadzącym licytację, we własnym zakresie, zarówno rękojmi, jak i ceny nabycia postąpionej na licytacjach, zarówno nieruchomości jak i ruchomości, jak również w przypadkach objęcia ich na własność w trybie egzekucyjnym";

24) art. 34 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. Stosunek służbowy i uprawnienia emerytalne Dyrekcji i pracowników Banku ustala Minister Skarbu na wniosek Prezesa Banku, nie naruszając obowiązujących przepisów o ubezpieczeniu społecznym.

Uprawnienia emerytalne Prezesa, Dyrekcji i personelu Banku powinny być zapewnione drogą utworzenia odrębnego Funduszu Emerytalnego, który może posiadać odrębną osobowość prawną i być wspólny z funduszami emerytalnymi innych przedsiębiorstw państwowych.

Przepisy ustępów poprzedzających nie dotyczą pracowników przedsiębiorstw, zakładów odrębnych i majątków ziemskich Banku".

Art. 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. o utworzeniu Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 117, poz. 966),

z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu, jako też od odpowiedniego przystosowania w tym celu zarówno numeracji poszczególnych artykułów jak i ich brzmienia oraz do wprowadzenia numeracji ustępów w poszczególnych artykułach.

Art. 3. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski.*

(Dz. U. R. P. z 8.X.36 r. Nr. 77, poz. 539).

88.

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 29 września 1936 r.

o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucji w bankach państwowych.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i art. 1 pkt a) ustawy z dnia 2 lipca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 363) postanawiam co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucji w bankach państwowych (Dz. U. R. Nr. 94, poz. 839) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 1 dodaje się jako ust. (3) i (4) przepisy:

„(3) Upoważnia się Ministra Skarbu do powiększania w drodze rozporządzeń funduszów, przewidzianych w ust. (2).

(4) Upoważnia się Ministra Skarbu do uregulowania obligacjami 4% pożyczki konsolidacyjnej zobowiązań Skarbu Państwa, powstałych w wyniku akcji oddłużeniowej“;

2) po art. 2 dodaje się jako art. 2a przepis:

„Art. 2a. Upoważnia się Ministra Skarbu do obniżania w drodze rozporządzeń należności, wynikających z planów amortyzacyjnych na oprocentowanie i umorzenie kapitału z tytułu pożyczek w listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego oraz w obligacjach melioracyjnych. Rozporządzenia te ustalą sposób pokrycia różnicy pomiędzy pełną należnością Państwowego Banku Rolnego z tytułu rat, obejmujących umorzenie kapitału i oprocentowanie a wpłatami, ustalonymi dla dłużników“;

3) po art. 3 dodaje się jako art. 3a przepis:

„Art. 3a. Upoważnia się Ministra Skarbu do przedłużenia w drodze rozporządzenia okresu umorzenia obligacji melioracyjnych Państwowego Banku Rolnego i pożyczek, udzielonych w tych obligacjach, na termin nie dłuższy niż lat 3, oraz do wstrzymania na taki sam termin spłaty części kapitału pożyczek i obligacji“.

4) w art. 4 w ust. (4) wyrazy: „ust. 3“ zastępuje się wyrazami: „w art. 3a oraz ust. (3) artykułu niniejszego“;

5) w art. 7 wprowadza się zmiany następujące:

a) w ust. (1) pkt 2) lit. a) wyrazy: pożyczkami z“, zastępuje się wyrazem „wierzytelnościami“.

b) w ust (1) w pkt 2) litera c) otrzymuje brzmienie: „c) wyjątkowo, jeśli pożyczki udzielone były w związku z nabyciem gruntu, gdy dłużnicy znajdują się w szczególnie trudnych warunkach materialnych, a ze względów na okoliczności, w jakich nabyli grunty i na nich gospodarują, zasługują na pomoc ze strony Państwa“,

c) w ust. (3) zdanie pierwsze zastępuje się zdaniami: „Upoważnia się Ministra Skarbu do zaciągnięcia zobowiązania wobec Państwowego Banku Rolnego do wysokości sumy przejętych w myśl ust. (1) przez Skarb Państwa na rachunek Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej wierzytelności, oraz do ustalenia oprocentowania tego zobowiązania. Zobowiązania te będą umarzane stopniowo z rocznych dotacji budżetowych na ten cel oraz z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej“.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do jednorazowego zmniejszenia w drodze rozporządzenia kapitału zakładowego Państwowego Banku Rolnego oraz do przelania sumy, o którą będzie zmniejszony kapitał zakładowy na rzecz Funduszu Oddłużenia w Państwowym Banku Rolnym.

Art. 3. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *J. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Dz. U. R. P. z 8.X.36 r. Nr. 77, poz. 540).

89.

OBWIESZCZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 18 września 1936 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1936 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 407) ogłaszam jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 658) z uwzględnieniem zmian wynikających z powołanej wyżej ustawy oraz przepisów, wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu z odpowiednią zmianą numeracji artykułów i ustępów.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

Załącznik do obw. Min. Roln. i Ref. Roln. z dnia 18 września 1936 r. (poz. 544).

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 28 października 1933 r.

o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do

wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 249) postanawiam co następuje:

Art. 1.

(1) Z nieruchomości, obciążonych zaległymi należnościami z tytułu podatków i danin publicznych, tak państwowych jak i samorządowych lub z tytułu udzielonych przez Państwo pożyczek, będą w granicach rozporządzeń Ministrów: Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych przejmowane na własność Państwa grunty za ciążące na tych nieruchomościach podatki, daniny publiczne i pożyczki udzielone przez Państwo.

(2) Z nieruchomości, obciążonych zaległymi należnościami z tytułu pożyczek długoterminowych, udzielonych przez banki państwowe lub instytucje kredytu długoterminowego oraz z tytułu świadczeń na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych, mogą być na wniosek właściwych banków lub instytucji przejmowane na własność Państwa grunty za ciążące na tych nieruchomościach należności z tytułu powyższych pożyczek i świadczeń. Najmniej na 14 dni przed zgłoszeniem wniosku banki i instytucje winny zawiadomić właściciela nieruchomości.

(3) Rozporządzenie niniejsze stosuje się do nieruchomości ziemskich oraz do gruntów niezabudowanych, położonych w granicach administracyjnych lub w sferze interesów mieszkaniowych miast.

Art. 2.

Wyłączone są spod działania ustawy niniejszej nieruchomości, stanowiące gospodarstwa grupy A w rozumieniu art. 3 ust. (1) pkt 1) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr. 5, poz. 59). Postanowienia tego nie stosuje się, jeżeli nieruchomość, z której przejmuje się grunty, położona jest w granicach lub w sferze interesów mieszkaniowych miast.

Art. 3.

(1) Grunty przejmowane będą za należności, które posiadają przywilej zaspokojenia z nieruchomości z pierwszeństwem przed innymi obciążeniami, ujawnionymi w księgach hipotecznych lub które zapisane są w księgach tych na pierwszym i bezpośrednio na dalszych miejscach; za pozostałe należności grunty przejmowane będą tylko wówczas, gdy należności te powstały z tytułu podatków i danin publicznych, płatnych przed dniem 1 stycznia 1936 r., przy czym w tym przypadku grunty przejmo-

wane będą tylko za taką sumę należności lub ich części, która — bez względu na stopień hipoteczny należności — mieści się wraz z wszystkimi poprzedzającymi obciążeniami w granicach 2/3 wartości nieruchomości. Okoliczność, że jedna z instytucji, wymienionych w art. 1, nie przyłączyła się do postępowania, nie stanowi przeszkody do przyłączenia się innych instytucji, których wierzytelności znajdują się na bezpośrednio dalszych miejscach.

(2) Grunty z nieruchomości, nie posiadających uregulowanej hipoteki, przejmowane będą bez ograniczeń wynikających z ustępu poprzedzającego.

Art. 4.

(1) Postępowanie celem przejęcia gruntów może być wszczęte, jeżeli należność nie została uiszczona w ciągu 12 miesięcy po terminie płatności; jeżeli termin płatności uległ odroczeniu lub należność została rozłożona na raty, postępowanie może być wszczęte po upływie 6 miesięcy od terminu, w którym przypadała płatność odroczonej należności lub jej raty.

(2) Jeżeli terminy określone w ust. (1) upłynęły w stosunku do jednej z należności, postępowaniem mogą być objęte pozostałe wymagalne już należności choćby w stosunku do nich terminy określone w ust. (1) nie upłynęły.

(3) Jeżeli zaległość, uzasadniająca wszczęcie postępowania, powstała z tytułu podatku, daniny publicznej lub pożyczki udzielonej przez Państwo, postępowanie może być zastosowane do całej sumy ciążących na nieruchomości podatków, danin publicznych i pożyczek udzielonych przez Państwo.

(4) W przypadkach, w których wskutek niepłacenia rat pożyczek, udzielonych przez banki państwowe lub instytucje kredytu długoterminowego, stał się wymagalny kapitał pożyczki, zaległe raty oraz kapitał pożyczki mogą być objęte jednym postępowaniem.

Art. 5.

(1) Wartość przejmowanych gruntów stanowi szacunek tych gruntów, zmniejszony o wartość służebności gruntowych, uprawnień do wydobywania żywic ziemnych we wszystkich stanach skupienia oraz przejętych w myśl art. 7 ust. (2) wierzytelności instytucji kredytu długoterminowego.

(2) Wartość nieruchomości, z której przejmuje się grunty, stanowi szacunek nieruchomości, zmniejszony o wartość ciężarów, które — stosownie do obowiązujących przepisów egzekucyjnych — w razie egzekucji z nieruchomości utrzymuje się na nieruchomości bez potrącenia z ceny nabycia. W szacunku nieruchomości ziemskich uwzględniona będzie wartość plonów

lub zasiewów w warunkach normalnego zagospodarowania nieruchomości.

(3) Szacunek gruntów przejmowanych z nieruchomości ziemskich oraz szacunek nieruchomości ziemskich, z których grunty się przejmuje, będzie ustalony według zasad, stosowanych przez Państwowy Bank Rolny przy udzielaniu kredytu w listach zastawnych.

(4) Szacunek gruntów niezabudowanych, położonych w granicach administracyjnych lub w sferze interesów mieszkaniowych miast, ustalany będzie według przeciętnych cen, płaconych w roku, poprzedzającym wszczęcie postępowania, za takie same lub podobne grunty.

(5) Szacunek służebności gruntowych i ciężarów, których wartość nie jest ujawniona w hipotece, będzie ustalany według zasad stosowanych w postępowaniu egzekucyjnym z nieruchomości.

(6) Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministra Skarbu wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości ustalać będą:

a) zmiany, jakim ulegną stosowane przez Państwowy Bank Rolny normy szacunkowe w zastosowaniu do rozporządzenia niniejszego — z tym ograniczeniem, że w drodze tych zmian nie może nastąpić obniżenie norm więcej niż o 25%;
b) zasady szacowania drzewostanów oraz plonów lub zasiewów;
c) przepisy normujące uprawnienia właściciela nieruchomości do sprzątnięcia plonów i warunki, w których plony i zasiewy mogą być przejęte wraz z gruntami;
d) organa, dokonywające szacunku w myśl artykułu niniejszego.

Art. 6.

Za zgodą właściciela nieruchomości mogą być przejęte grunty w rozmiarze, przekraczającym równowartość należności, o ile przejęcie tej nadwyżki gruntów jest celowe pod względem gospodarczym. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Sprawiedliwości oraz Spraw Wewnętrznych ustali zasady i sposób wypłaty wynagrodzenia za te grunty; w rozporządzeniu tym uwzględniona będzie zasada, że Skarb Państwa odpowiada do wysokości wynagrodzenia za ciężary i wierzytelności, które nie przeszły w całości lub w części na grunty przejęte.

Art. 7.

(1) Ograniczenia własności, związane stale z nieruchomością, nie wyłączając ograniczeń, przewidzianych w statutach

ordynacji i fundacji, nie stanowią przeszkody do zastosowania rozporządzenia niniejszego i nie przechodzą na grunty przejęte.

(2) Grunty, przejmowane na podstawie rozporządzenia niniejszego, wolne są od wszelkich wierzytelności i ciężarów z wyjątkiem służebności gruntowych oraz wierzytelności instytucji kredytu długoterminowego, które w przypadkach, określonych w ust. (3) przejdą w wyniku segregacji na grunty przejęte.

(3) W przypadkach, w których nieruchomość obciążona jest wierzytelnościami instytucji kredytu długoterminowego, a wskutek przejęcia gruntów za inne należności zabezpieczenie tych wierzytelności zmniejszyłoby się poniżej norm dopuszczalnych w myśl statutu oraz przepisów szacunkowych instytucji bądź postanowień umownych, dotyczących lokaty papierów emitowanych przez instytucję, wierzytelności wymienione ulegają segregacji, zgodnie z powołanymi przepisami i postanowieniami, pomiędzy przejmowaną a pozostałą część nieruchomości. Władza uskuteczniająca przejęcie gruntów ustala w porozumieniu z instytucją, czy zachodzi konieczność segregacji. W razie rozbieżności zdań decyduje Minister Skarbu

(4) Segregacji wierzytelności instytucji kredytu długoterminowego dokonywają te instytucje w porozumieniu z władzą uskuteczniającą przejęcie gruntów. W razie rozbieżności zdań co do wysokości kwoty pożyczki, ulegającej przeniesieniu na grunty przejęte, decyduje Minister Skarbu.

(5) Na nieprzejętą część nieruchomości winny być przeniesione przede wszystkim zaległości z tytułu pożyczek, ciążących na nieruchomości, przy czym zaległościom tym służyć będzie pierwszeństwo hipoteczne, równe kapitałowi i zaległym ratom tych pożyczek lub ich części, które pozostały na nieprzejętej części nieruchomości.

(6) Po wydaniu decyzji o przejęciu gruntów pożyczki lub ich części przeniesione na przejmowaną część nieruchomości, ulegają spłacie, począwszy od raty, przypadającej w najbliższym terminie po złożeniu właściwej władzy przez instytucję dokumentów dotyczących segregacji.

(7) Postępowanie, unormowane w rozporządzeniu niniejszym, nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia w terminie wszelkiego rodzaju należności z tytułu wierzytelności ulegających segregacji.

Art. 8.

(1) Grunty, przejęte na podstawie rozporządzenia niniejszego, a położone poza granicami i poza sferą interesów mieszkaniowych miast i nadające się do użytkowania rolniczego, przeznacza się przede wszystkim na parcelację.

(2) Grunty niezabudowane, położone w granicach administracyjnych lub w sferze interesów mieszkaniowych miast, przekazywane będą na cele rozbudowy miastom i innym związkom komunalnym za cenę, odpowiadającą szacunkowi przejęcia.

(3) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych upoważniony jest do zbycia i zamiany tych gruntów, położonych poza granicami administracyjnymi miast, które nie zostaną rozparcelowane lub przekazane na cele rozbudowy miast. Upoważnienie to dotyczy również obszarów leśnych, przejętych na podstawie rozporządzenia niniejszego. Minister Spraw Wewnętrznych upoważniony jest do zbycia lub zamiany gruntów, położonych w granicach administracyjnych miast, a nie przekazanych na cele rozbudowy miast. Upoważnienia powyższe obejmują zrzeczenie się w całości lub w części praw do gruntów przejętych przed przepisaniem tytułu własności na Skarb Państwa.

(4) Upoważnia się Ministra Skarbu do zwalniania w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, nabywców gruntów od opłat skarbowych i samorządowych za przeniesienie prawa własności.

Art. 9.

(1) Parcelacja gruntów (art. 8 ust. (1)) przeprowadzona będzie według zasad, stosowanych przy parcelacji gruntów państwowych, dokonywanej na podstawie przepisów o wykonaniu reformy rolnej oraz o osadnictwie wojskowym.

(2) Grunty, przejęte na podstawie rozporządzenia niniejszego, a przeznaczone na parcelację i osadnictwo wojskowe, będą zaliczane na poczet wykonania planów parcelacyjnych.

Art. 10.

(1) Wpływy ze zbycia gruntów, przejmowanych na podstawie rozporządzenia niniejszego oraz wpływy z użytkowania tych gruntów do czasu ich zbycia po pokryciu kosztów, związanych ze zbyciem gruntów, będą przelewane corocznie na pokrycie należności, proporcjonalnie do wysokości tych należności.

(2) Rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych ustalać będą szczegółowe zasady rozrachunku wpływów, a w szczególności:

a) zasady rozrachunku pomiędzy Skarbem Państwa, bankami państwowymi, instytucjami kredytu długoterminowego i instytucjami ubezpieczeń społecznych z tytułu należności tych banków i instytucji w przypadkach, gdy grunty, przejęte za te należności, nie uległy zbyciu lub gdy zostały przeznaczone na osadnictwo wojskowe;

b) zasady rozrachunku pomiędzy Skarbem Państwa a miastami i innymi związkami komunalnymi za grunty przekazane na cele rozbudowy miast;

c) sposób ryczałtowego obliczania kosztów parcelacji gruntów.

(3) Spłata wierzytelności, wymienionych w art. 1, może być dokonana za zgodą wierzycieli w obligacjach 3% państwowej renty ziemskiej według wartości nominalnej po potrąceniu kosztów, związanych ze zbyciem gruntów na zasadach, które ustali rozporządzenie Ministrów Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Skarbu. W tym przypadku sumy uzyskane ze zbycia gruntów przejętych, wpływają na rzecz Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 40, poz. 364).

Art. 11.

W miarę spłacania należności, powstałych z tytułu udzielonych przez banki państwowe lub instytucje kredytu długoterminowego pożyczek w listach zastawnych, banki lub instytucje te umarzać będą listy zastawne na taką sumę, jaka odpowiada kapitałowej części spłacanych należności.

Art. 12.

Upoważnia się Ministra Skarbu do udzielania z zapasów kasowych zwrotnych dotacji na koszty związane z przejmowaniem gruntów oraz na koszty związane z przygotowaniem gruntów do parcelacji i przeprowadzeniem parcelacji.

Art. 13.

Postanowień ustawowych, określających wysokość odsetek zwłoki od zaległych należności instytucji ubezpieczeń społecznych oraz związków komunalnych, nie stosuje się do sum otrzymywanych w wyniku rozrachunku wpływów przez te instytucje i związki.

Art. 14.

(1) Jeżeli nieruchomość, z której przejęto grunty, znajduje się w dzierżawie, Skarb Państwa wstępuje w prawa właściciela w stosunku do gruntów przejętych z prawem rozwiązania umowy dzierżawnej za wypowiedzeniem. Wypowiedzenie następuje przez doręczenie decyzji o przejęciu gruntów. Rozwiązanie umowy następuje z końcem roku dzierżawnego, następującego po roku, w którym dzierżawcy wypowiedziano umowę. Wypowiedzenie umowy nie zwalnia właściciela nieruchomości od odpowiedzialności za szkody i straty z powodu niedotrzyma-

nia warunków dzierżawy; dzierżawcy w żadnym jednak razie nie służy prawo żądania odszkodowania z tytułu utraconych korzyści.

(2) Jeżeli przejęciu ulega część nieruchomości, dzierżawcy służy prawo zrzeczenia się dzierżawy w całości, jeżeli obszar, co do którego umowa dzierżawna ulega rozwiązaniu, stanowi więcej niż 1/4 całego dzierżawionego obszaru, a jeżeli chodzi o nieruchomości ziemskie ponadto w tych przypadkach, gdy dzierżawą objęte były zakłady przemysłu rolnego, których wytwórczość oparta była na produkcji obszarów, co do których umowa ulega rozwiązaniu.

Art. 15.

Decyzje o wszczęciu postępowania, unormowanego w rozporządzeniu niniejszym, wydaje wojewoda na wniosek dyrektora izby skarbowej, instytucji lub innych osób prawnych wymienionych w art. I. Decyzje o wszczęciu postępowania są ostateczne.

Art. 16.

Na podstawie decyzji wojewody o wszczęciu postępowania będzie wpisane w księdze hipotecznej nieruchomości ostrzeżenie z tym skutkiem, że w dalszym postępowaniu uwzględniony będzie taki stan prawny nieruchomości, jaki istniał w chwili wpisania ostrzeżenia.

Art. 17.

Po oszacowaniu gruntów przez organa, powołane w myśl art. 5 ust. (6) pkt d), wojewoda określi obszar i granice gruntów przejmowanych oraz wyda decyzję o przejęciu ich na własność Państwa.

Decyzja ta jest ostateczna i stanowi tytuł:

a) do objęcia przejętych gruntów w posiadanie Państwa;
b) do wydzielenia gruntów przejętych i przepisania prawa własności na rzecz Państwa;
c) do ujawnienia w wykazie hipotecznym gruntów przejętych obciążeń, przewidzianych w art. 7 ust. (2), oraz do skreślenia z pozostałej części nieruchomości wpisów dotyczących tych należności za które zostały przejęte grunty.

Art. 18.

(1) W przypadku, gdy nieruchomość poddana jest egzekucji sądowej, postępowanie unormowane w niniejszym rozporzą-

dzeniu, może być wszczęte tylko wtedy, gdy wierzyciel w ciągu 6 miesięcy nie popiera egzekucji lub nie żąda podjęcia zawieszonego postępowania egzekucyjnego. Termin powyższy biegnie od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjne, bądź też od ustania przyczyny zawieszenia postępowania. W przypadku, gdy nieruchomość z mocy szczególnych przepisów poddana jest egzekucji pozasądowej, decyzje o wszczęciu postępowania, unormowanego rozporządzeniem niniejszym, wojewoda wydaje w porozumieniu z dyrektorem izby skarbowej.

(2) Jeżeli nieruchomość zostanie poddana egzekucji po wszczęciu postępowania celem przejęcia gruntów, wojewoda w porozumieniu z dyrektorem izby skarbowej może zawiesić to postępowanie do czasu zakończenia postępowania egzekucyjnego. W razie niedojścia licytacji do skutku wojewoda podejmie wszczęte postępowanie, w przypadku zaś sprzedaży nieruchomości z licytacji, postępowanie umorzy.

Art. 19.

Koszty postępowania, dotyczące przejęcia gruntów, obciążają właściciela nieruchomości. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu ustali sposób obliczania tych kosztów.

Art. 20.

Wojewoda umorzy postępowanie w przypadku uiszczenia przez dłużnika należności zaległych (art. 4 ust. (1)) oraz już powstałych kosztów postępowania. Umorzenie postępowania, dotyczącego należności Skarbu Państwa, może nastąpić tylko po porozumieniu z dyrektorem izby skarbowej.

Art. 21.

Upoważnia się Radę Ministrów do ustalenia w drodze rozporządzeń na wniosek Ministrów Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych, jakie przepisy rozporządzenia niniejszego i na jakich obszarach Państwa i w jakich terminach tracą moc obowiązującą; rozporządzenie Rady Ministrów może również przesunąć termin 1 stycznia 1936 r., przewidziany w art. 3 ust. (1).

Art. 22.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Opieki Społecznej.

Art. 23.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem górnośląskiej części województwa śląskiego.

(Dz. U. R. P. z 8.X.36 r. Nr. 77, poz. 544).

90.

OBWIESZCZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 17 września 1936 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wyścigach konnych.

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 14 lipca 1936 r. o zmianie ustawy z dnia 22 czerwca 1925 r. o wyścigach konnych (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 408) ogłaszam jednolity tekst ustawy z dn. 22 czerwca 1925 r. o wyścigach konnych (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 512) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych ustawą z dnia 14 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 408) oraz wynikających z przepisów wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu, a także z zastosowaniem nowej numeracji poszczególnych artykułów i ich części.

Załączony tekst jednolity nie obejmuje przepisów przejściowych, zawartych w art. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 408).

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

Załącznik do obw. Min. Roln. i Ref. Roln. z dnia 17 września 1936 r. (poz. 552).

U S T A W A

z dnia 22 czerwca 1925 r.

o wyścigach konnych.

Art. 1.

Wyścigi konne są to publiczne próby koni, które mogą być urządzane jedynie w celu ulepszania rasy koni.

Art. 2.

(1) Urządzanie wyścigów konnych wymaga zezwolenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

(2) Zezwolenie na urządzanie wyścigów konnych może być udzielone jedynie zarejestrowanym towarzystwom popierania hodowli koni, których statuty odpowiadają wzorowi, ustalonemu przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, i pod warunkiem, że członkowie tych towarzystw nie mogą z tytułu swego członkostwa otrzymywać z urządzania wyścigów żadnych korzyści osobistych i że wyścigi będą się odbywały ze ścisłym przestrzeganiem prawideł wyścigowych, ustalonych przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

(3) Zezwolenie może być wydane na określony termin lub bezterminowo i może być w każdym czasie cofnięte.

Art. 3.

(1) Jako organ opiniodawczy Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawach, dotyczących wyścigów konnych, zostaje powołany „Komitet do spraw wyścigów konnych".

(2) Przewodniczącego Komitetu wyznacza Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

(3) Skład Komitetu stanowią: 3 przedstawiciele Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, 2 przedstawiciele Ministra Spraw Wojskowych, 1 przedstawiciel Ministra Skarbu, 1 przedstawiciel Ministra Spraw Wewnętrznych, prezes i dwóch delegatów stołecznego towarzystwa popierania hodowli koni, prezes i jeden delegat od każdego z pozostałych towarzystw popierania hodowli koni oraz pięciu hodowców koni pełnej krwi angielskiej, mianowanych przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych spośród kandydatów, przedstawionych przez organizacje rolnicze, zawezwane do tego przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

(4) Do zakresu działania Komitetu należy składanie Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych wniosków i wydawanie opinii w sprawach, dotyczących publicznych prób koni, w szczególności w sprawach koordynowania działalności poszczególnych towarzystw popierania hodowli koni co do terminów sezonów wyścigowych, warunków i wysokości przyznawanych na wyścigach nagród.

(5) Uchwały Komitetu zapadają większością głosów; w razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego.

(6) Prezesi i delegaci towarzystw popierania hodowli koni oraz przedstawiciele hodowców pełnią swe czynności w Komitecie honorowo.

(7) Regulamin czynności Komitetu do spraw wyścigów konnych wyda Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 4.

Za wejście na wyścigi konne mogą być pobierane opłaty na rzecz towarzystwa, urządzającego wyścigi. Wysokość tych opłat określa towarzystwo, urządzające wyścigi. Opłaty za bilety wejścia mogą być opodatkowane przez gminę, na której obszarze wyścigi się odbywają, na jej rzecz najwyżej do wysokości 30%.

Art. 5.

(1) Wzajemne zakłady (totalizator) mogą być urządzane za zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych przez towarzystwa popierania hodowli koni na torach wyścigowych i tylko przy próbach koni galopem, w których o wyniku decyduje szybkość.

(2) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może zezwolić na urządzanie wzajemnych zakładów (totalizatora) przy próbach koni, określonych w ust. (1), również poza obrębem torów wyścigowych.

(3) Dochody towarzystw popierania hodowli koni z obrotów wzajemnych zakładów będą używane wyłącznie na pokrycie kosztów, związanych z urządzaniem wyścigów i wzajemnych zakładów, oraz na cele hodowlane, a w szczególności na: a) nagrody wyścigowe, b) premie wyścigowe, c) nagrody i premie na wystawach, pokazach i konkursach koni, d) kupno ogierów i klaczy pełnej krwi angielskiej i czystej krwi arabskiej, e) subwencjonowanie innych towarzystw wyścigowych, organizacji lub instytucji, mających na celu hodowlę koni, f) urządzanie i utrzymywanie torów wyścigowych i punktów kopulacyjnych dla koni pełnej krwi angielskiej i czystej krwi arabskiej.

Art. 6.

(1) Warunki funkcjonowania oraz organizacji wzajemnych zakładów (totalizatora), jak również sposób prowadzenia rachunkowości określi rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

(2) Zezwolenie, wydane na urządzenie wzajemnych zakładów, może Minister Rolnictwa i Reform Rolnych cofnąć w każdym czasie.

Art. 7.

(1) Od stawek we wzajemnych zakładach odliczane będą:
1) 9% na cele, określone w art. 5 ust. (3),

2) 3% na cele związane z hodowlą koni, stosownie do uznania Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

(2) Gmina, na której obszarze odbywają się wyścigi konne, może pobierać od stawek we wzajemnych zakładach lub od wygranych we wzajemnych zakładach podatek w wysokości nie przekraczającej 1%.

(3) Na rzecz Funduszu Pracy pobierana będzie od stawek we wzajemnych zakładach specjalna opłata w wysokości 1%.

(4) Poza określonymi w ustępach poprzedzających żadne odliczenia ani podatki lub opłaty od stawek i wygranych we wzajemnych zakładach pobierane nie będą.

Art. 8.

Budżet i rachunkowość towarzystw, urządzających wyścigi konne, a także i wzajemnych zakładów podlegają kontroli Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 9.

Prawo wydawania i ogłaszania programów wyścigowych należy wyłącznie do towarzystwa, urządzającego wyścigi.

Art. 10.

Towarzystwa popierania hodowli koni, jako instytucje, mające na celu ulepszanie rasy koni i nie przysparzające swym członkom żadnych korzyści osobistych oraz dochodów, wolne są od podatku przemysłowego i dochodowego.

Art. 11.

(1) Kto:

1) urządza wyścigi konne, nie mając na to zezwolenia (art. 2),

2) ofiarowuje zakład lub bierze udział albo pośredniczy w zakładach, urządzanych wbrew przepisom art. 5 ust. (1) i (2), a pozostających w związku z wyścigami konnymi—podlega karze aresztu do trzech miesięcy i grzywny do 3.000 zł albo jednej z tych kar.

(2) Kto wydaje lub ogłasza programy wyścigowe bez zezwolenia towarzystwa, urządzającego wyścigi, podlega karze aresztu do jednego miesiąca i grzywny do 1.000 zł albo jednej z tych kar.

(3) Stawki w zakładach, urządzanych bez zezwolenia (art. 5), ulegają przepadkowi.

(4) Orzecznictwo należy do powiatowej władzy administracji ogólnej.

Art. 12.

Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych, Ministrowi Sprawiedliwości i Ministrowi Spraw Wewnętrznych, każdemu w jego zakresie działania.

Art. 13.

Ustawa niniejsza zyskuje moc obowiązującą na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z dniem ogłoszenia.

Równocześnie tracą moc dotychczas obowiązujące postanowienia ustaw i rozporządzeń w przedmiotach, unormowanych tą ustawą.

(Dz. U. R. P. z 19.X.36 r. Nr. 79, poz. 552).

91.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 15 października 1936 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o pomieszczeniach i urządzeniach zakładów mleczarskich oraz o zawodowym przygotowaniu kierowników tych zakładów.

Na podstawie art. 2 ust. (1) i art. 19 ustawy z dnia 22 kwietnia 1936 r. o mleczarstwie (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 272) zarządza się co następuje:

Pomieszczenia i urządzenia zakładów mleczarskich.

Zlewnie mleka.

§ 1. (1) Zlewnią mleka jest zakład, w którym zlewa się mleko pochodzące z własnego gospodarstwa lub z cudzych gospodarstw w celu sprzedaży lub wprowadzenia w obrót w inny sposób, o ile mleko nie jest w zakładzie poddawane innym zabiegom, niż oczyszczenie i schłodzenie.

(2) Nie jest zlewnią zakład, w którym zlewa się (oczyszcza, schładza) mleko, pochodzące z własnego gospodarstwa w celu dostarczenia go do zakładu mleczarskiego (zlewni, mleczarni, maślarni, śmitanczarni, serowni).

§ 2. Zlewnia mleka powinna posiadać co najmniej dwa pomieszczenia.

§ 3. Zlewnia mleka powinna posiadać co najmniej:

1) wagę lub miernik do określania ilości odbieranego mleka,

2) urządzenia do określania jakości (czystości, świeżości) odbieranego mleka oraz zawartości w nim tłuszczu; jeżeli badanie tłuszczu w mleku odbywa się nie w zlewni lecz w zakładzie mleczarskim, do którego zlewnia dostarcza mleko, a zlewnia poza tym nie wprowadza mleka w obrót — zamiast urządzeń do określania zawartości tłuszczu w mleku zlewnia powinna posiadać urządzenia do pobierania i przechowywania próbek mleka,

3) urządzenia do oczyszczania mleka (sito mleczarskie z filtrem lub wirówkę oczyszczającą), jego oziębiania (oziębiacz) i urządzenia do przechowywania mleka (kadź do przechowywania mleka lub basen do przechowywania baniek z mlekiem), umożliwiające utrzymanie niskiej temperatury.

§ 4. Wielkość i wzajemny stosunek urządzeń w zlewni mleka powinny dawać możność odbioru, oczyszczenia i schłodzenia dostarczonego każdorazowo do zlewni mleka do temperatury poniżej + 10°C w ciągu najwyżej 2 godzin oraz utrzymania mleka w tej temperaturze aż do czasu jego wydania.

Mleczarnie.

§ 5. (1) Mleczarnią jest zakład, w którym prócz zabiegów, określonych w § 1, mleko jest poddawane jeszcze innym zabiegom, jak np. pasteryzowanie, homogenizowanie, butelkowanie w celu sprzedaży lub wprowadzenia w obrót w inny sposób.

(2) Mleczarnią jest również zakład, który oprócz czynności, wymienionych w ustępie poprzedzającym, wyrabia z mleka śmietankę lub śmietanę w celu jej sprzedaży lub wprowadzenia w obrót w inny sposób.

§ 6. Mleczarnie powinny posiadać co najmniej trzy pomieszczenia.

§ 7. Mleczarnie powinny posiadać co najmniej wszystkie urządzenia zlewni (§ 3), przy czym wielkość oziębiacza powinna być taka, aby cała ilość mleka mogła być bezpośrednio po oczyszczeniu lub po pasteryzacji schłodzona przez jednorazowe przepuszczenie przez oziębiacz do temperatury poniżej + 10°C.

§ 8. Mleczarnie, które sprzedają lub w inny sposób wprowadzają w obrót mleko pasteryzowane lub homogenizowane albo takąż śmietankę, powinny posiadać aparaty do pasteryzacji lub homogenizacji.

Śmietanczarnie.

§ 9. Śmietanczarnią jest zakład, w którym dokonywa się wyłącznie odciąganie z mleka śmietanki i przygotowywanie jej w celu sprzedaży lub wprowadzenia w obrót w inny sposób.

§ 10. Śmietanczarnia powinna posiadać co najmniej dwa pomieszczenia.

§ 11. Śmietanczarnia powinna posiadać co najmniej:

1) wagę lub miernik do określania ilości odbieranego mleka,

2) urządzenia do określania jakości (czystości, świeżości) odbieranego mleka oraz zawartości w nim tłuszczu; jeżeli badanie zawartości tłuszczu w mleku odbywa się nie w śmietanczarni lecz w maślarni, do której śmietanczarnia dostarcza śmietankę, śmietanczarnia zamiast urządzeń do określania zawartości tłuszczu w mleku powinna posiadać urządzenia do pobierania i przechowywania próbek mleka,

3) urządzenia do podgrzewania mleka (podgrzewacz lub kocioł) oraz wirówkę,

4) oziębiacz,

5) urządzenia do utrzymywania śmietanki w niskiej temperaturze do czasu wysłania do maślarni.

§ 12. Wielkość i wzajemny stosunek urządzeń śmietanczarni powinny dawać możność odebrania i oczyszczenia mleka, odciągnięcia z niego śmietanki w ciągu najwyżej trzygodzinnej pracy wirówki (wirówek), przyjmując za podstawę jej (ich) katalogową sprawność, schłodzenia śmietanki bezpośrednio po odciągnięciu do temperatury poniżej + 10°C przez jednorazowe przepuszczenie przez oziębiacz oraz utrzymania jej w tej temperaturze do czasu wysłania do maślarni.

Maślarnie.

§ 13. Maślarnią jest zakład, w którym wyrabia się masło w celu jego sprzedaży lub wprowadzenia w obrót w inny sposób.

§ 14. Maślarnia powinna posiadać co najmniej trzy pomieszczenia.

§ 15. (1) Maślarnia powinna posiadać co najmniej:

1) wagę lub miernik do określania ilości odbieranego mleka lub śmietanki,

2) urządzenia do określania jakości (czystości, świeżości) odbieranego mleka oraz zawartości w nim tłuszczu,

3) sito mleczarskie z filtrem do oczyszczania mleka,

4) urządzenia do podgrzewania mleka (podgrzewacz lub kocioł) oraz wirówkę, o ile zakład odbiera pełne mleko,

5) oziębiacz,

6) urządzenia do przeprowadzania fermentacji śmietany (kadzie fermentacyjne lub basen do przechowywania naczyń ze śmietanką),

7) masielnicę i wygniatacz lub masielnicę-wygniatarkę.

(2) Maślarnie, które sprzedają lub w inny sposób wprowadzają w obrót masło wytworzone z pasteryzowanej śmietanki, powinny posiadać aparat do pasteryzacji oraz urządzenia do przygotowywania zakwasu.

§ 16. (1) Wielkość i wzajemny stosunek urządzeń w maślarniach powinny być takie, aby:

1) z ilości mleka, dostarczonej w ciągu dnia, śmietanka mogła być odciągnięta w ciągu najwyżej trzygodzinnej pracy wirówki (wirówek), przyjmując za podstawę jej (ich) katalogową sprawność,

2) pasteryzacja śmietanki, uzyskanej z dostarczonego mleka, mogła być ukończona najpóźniej w ciągu godziny po odciągnięciu śmietanki, pasteryzacja zaś śmietanki dostarczonej do maślarni mogła być ukończona w ciągu 2 godzin po jej dostarczeniu do maślarni,

3) śmietanka mogła być schłodzona do temperatury poniżej + 10°C przez jednorazowe przepuszczenie przez oziębiacz.

(2) Wielkość masielnic powinna być taka, aby przy największym dziennym wyrobie masła zmaślanie śmietany nie odbywało się więcej niż trzy razy dziennie w każdej masielnicy.

(3) Urządzenia do przygotowywania zakwasu z czystych kultur powinno umożliwiać utrzymywanie temperatury w granicach od + 20 do 30°C.

Serownie.

§ 17. Serownią jest zakład, w którym wytwarza się sery w celu sprzedaży lub wprowadzenia w obrót w inny sposób.

§ 18. (1) Serownia, w której wytwarza się sery, przeznaczone do spożycia w stanie świeżym oraz sery twarogowe, powinna posiadać co najmniej trzy pomieszczenia.

(2) Serownia, w której wytwarza się sery dojrzewające, powinna posiadać co najmniej cztery pomieszczenia.

(3) W serowniach, w których do wyrobu serów używa się mleka podstojowego, powinno być ponadto oddzielne pomieszczenie do przechowywania podstojów.

§ 19. (1) Wszystkie serownie powinny posiadać co najmniej:

1) wagę lub miernik do określania ilości odbieranego mleka,

2) sito mleczarskie z filtrem do oczyszczania mleka.

3) urządzenia do określania jakości (czystości, świeżości) odbieranego mleka oraz zawartości w nim tłuszczu,

4) kadź serowarską.

(2) Serownia, w której wytwarza się sery dojrzewające, powinna ponadto posiadać:

1) urządzenia do określania przydatności mleka do wyrobu serów (urządzenia do prób fermentacyjnych i prób na reduktazę),

2) urządzenia do solenia i pielęgnacji serów, dostosowane do metody produkcji poszczególnych typów serów, wytwarzanych w serowni.

Przepisy ogólne.

§ 20. (1) Mleczarnie, maślarnie i serownie, w których oprócz zasadniczej działalności, określonej w niniejszym rozporządzeniu dla tych typów zakładów mleczarskich (§ 5, 13 i 17) prowadzi się jako uboczny inny rodzaj działalności, powinny posiadać oprócz pomieszczeń, określonych w niniejszym rozporządzeniu, dodatkowe pomieszczenia w co najmniej następującej ilości:

mleczarnie — do wyrobu masła jedno pomieszczenie,

mleczarnie i maślarnie — do wyrobu serów, przeznaczonych do spożycia w stanie świeżym, jeżeli rozmiar przerobu przekracza 200 litrów mleka dziennie — jedno pomieszczenie,

mleczarnie i maślarnie — do wyrobu serów dojrzewających trzy pomieszczenia,

serownie — do wyrobu masła z serwatki lub mleka, nie nadającego się do wyrobu serów, w ilości przekraczającej 10 kg masła dziennie — jedno pomieszczenie.

(2) Zakłady mleczarskie, określone w ust. (1), powinny posiadać oprócz urządzeń przewidzianych dla danego typu zakładu również określone w niniejszym rozporządzeniu urządzenia maślarskie lub serowarskie, zależnie od rodzaju działalności ubocznej.

§ 21. Zakłady mleczarskie, w których dzienny odbiór mleka przekracza 3000 litrów, powinny posiadać oddzielne pomieszczenie przeznaczone na laboratorium, w którym mogą być również umieszczone urządzenia biurowe.

§ 22. (1) Wszystkie zakłady mleczarskie powinny posiadać urządzenia do chłodzenia, umożliwiające utrzymanie w ciągu całego roku temperatur, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszym, lub urządzenia do przechowywania w tym celu odpowiedniej ilości lodu.

(2) Urządzenia chłodnicze, które są źródłem niskiej temperatury, jak również urządzenia napędowe (maszyny parowe, motory spalinowe itp.) z wyjątkiem motorów elektrycznych nie mogą mieścić się w pomieszczeniach, określonych w rozporządzeniu niniejszym.

(3) Zakłady mleczarskie, mające urządzenia do wytwarzania pary, powinny posiadać urządzenia do wyparzania konwi.

(4) Obowiązek posiadania urządzeń do badania zawartości tłuszczu w mleku (§ 3, 7, 11, 15 i 19) nie dotyczy zakładów mleczarskich, opierających swą działalność wyłącznie na mleku z własnego gospodarstwa.

§ 23. (1) Rozmiary poszczególnych pomieszczeń w zakładach mleczarskich powinny być dostosowane do ilości i rozmiarów znajdujących się w nich urządzeń, zapewniać łatwy dostęp do tych urządzeń podczas pracy i ich oczyszczania oraz łatwe i sprawne wykonywanie wszelkich czynności w zakładzie mleczarskim przy zachowaniu jak największej staranności, dokładności i czystości w pracy. Pomieszczenia zakładów mleczarskich powinny być zaopatrzone w urządzenia wentylacyjne, umożliwiające stałe odświeżanie powietrza.

(2) Pomieszczenia przeznaczone do fermentacji śmietany, warzenia, solenia i pielęgnacji serów oraz przechowywania mleka podstojowego powinny być urządzone w sposób, zapewniający możność utrzymywania odpowiedniej temperatury; pomieszczenia przeznaczone do pielęgnacji serów powinny być ponadto urządzone w sposób umożliwiający utrzymywanie odpowiedniej wilgotności.

§ 24. Wszystkie urządzenia zakładów mleczarskich powinny pozostawać w stanie zapewniającym ich sprawne działanie.

§ 25. Termometry powinny być wmontowane w poszczególne aparaty (podgrzewacze, aparaty do pasteryzacji), w sposób umożliwiający dokładne odczytanie temperatury. Zakład mleczarski powinien posiadać odpowiednią ilość termometrów do wszystkich czynności, przy których konieczne jest śledzenie temperatury, jak również odpowiedni zapas termometrów.

§ 26. (1) Zakłady mleczarskie powinny być zaopatrzone w wodę zdatną do picia dla ludzi w ilości dostatecznej dla normalnej pracy zakładu mleczarskiego oraz utrzymywania pomieszczeń i urządzeń w czystości.

(2) Zakłady mleczarskie, położone w miejscowościach nie posiadających sieci wodociągowej, powinny mieć studnie artezyjskie lub zwykłe, wybudowane z kręgów cementowych, cegły wyprawianej lub kamienia uszczelnionego zaprawą cementową. Studnie powinny być stale przykryte i zaopatrzone w pompę. Obowiązek posiadania pompy w studni nie dotyczy zlewni mleka i śmietanczarni, których dzienny odbiór nie przekracza 500 litrów.

Zawodowe przygotowanie kierowników zakładów mleczarskich.

§ 27. Kierownicy techniczni poszczególnych rodzajów zakładów mleczarskich powinni posiadać co najmniej następujące przygotowanie zawodowe:

mleczarni, której dzienny odbiór mleka nie przekracza 1000 litrów—co najmniej 6-miesięczną praktykę w mleczarstwie;

mleczarni, której dzienny odbiór mleka przekracza 1000 litrów — szkołę mleczarską i co najmniej roczną praktykę w mleczarstwie;

maślarni o napędzie ręcznym — szkołę mleczarską i co najmniej jednoroczną praktykę w maślarni;

maślarni o napędzie mechanicznym — szkołę mleczarską i co najmniej dwuletnią praktykę w maślarni; za maślarnie o napędzie mechanicznym uważa się te, w których wirówki, masielnice i wygniatarki poruszane są za pomocą motorów, maszyn parowych lub siły wodnej;

serowni, której dzienny odbiór mleka nie przekracza 500 litrów — specjalny kurs przeszkoleniowy i co najmniej roczną praktykę w serowni;

serowni, której dzienny odbiór mleka przekracza 500 litrów — szkołę mleczarską i co najmniej dwuletnią praktykę w serowni.

§ 28. Za kursy przeszkoleniowe w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się kursy organizowane z upoważnienia Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych przez izby rolnicze lub spółdzielcze organizacje rolnicze.

§ 29. - (1) Za szkoły mleczarskie w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się: Państwową Szkołę Mleczarską w Rzeszowie, Szkołę Mleczarską Wielkopolskiej Izby Rolniczej we Wrześni, Szkołę Mleczarską w Szafarni, b. Kursy Mleczarskie w Liskowie, oraz 6-miesięczny kurs mleczarski w roku 1931/2 i Szkołę Mleczarską Krajowego Związku Mleczarskiego „Masłosojuz" w Stryju.

(2) Za równoznaczne z ukończeniem szkoły mleczarskiej uważa się ukończenie polskiej szkoły akademickiej lub liceum, na których były wykładane przedmioty z zakresu technologii przemysłu fermentacyjnego lub posiadanie uznanego w Państwie Polskim dyplomu takiejże zagranicznej szkoły akademickiej.

§ 30. Ukończenie w b. cesarstwie austro-węgierskim przed dniem 1 listopada 1918 r., lub w b. cesarstwie niemieckim przed dniem 27 grudnia 1918 r., albo w b. cesarstwie rosyjskim przed dniem 27 listopada 1917 r. szkoły akademickiej, na której były wykładane przedmioty z zakresu technologii przemysłu fermentacyjnego, albo szkoły mleczarskiej o co najmniej jednorocznym kursie uważa się za równoznaczne z ukończeniem szkoły mleczarskiej w rozumieniu niniejszego rozporządzenia.

§ 31. (1) Osoby, które ukończyły inne szkoły mleczarskie lub kursy mleczarskie niż określone w §§ 28 do 30 i posiadają odpowiednią praktykę, oraz osoby, które pracowały co najmniej 5 lat w zakładzie mleczarskim, mogą być kierownikami technicznymi odpowiednich zakładów mleczarskich, jeżeli złożą egzamin z wiadomości teoretycznych w jednej ze szkół mleczarskich, wymienionych w § 29 ust. (1).

(2) Osoby, które ukończyły 35 rok życia i pracują w zawodzie mleczarskim co najmniej 10 lat, a w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia były kierownikami technicznymi zakładu mleczarskiego, może właściwa izba rolnicza zwolnić od egzaminu, przewidzianego w ustępie poprzedzającym.

§ 32. (1) Osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia są kierownikami technicznymi zakładów mleczarskich, a których zawodowe przygotowanie nie odpowiada wymaganiom, ustalonym w rozporządzeniu niniejszym, powinny do dnia 1 lipca 1939 r. uzupełnić przygotowanie zawodowe stosownie do tych wymagań.

(2) Te spośród osób wymienionych w ustępie poprzedzającym, które do dnia 1 lipca 1939 r. nie uzupełnią zawodowego przygotowania, nie będą mogły po tym terminie zajmować stanowisk technicznych kierowników zakładów mleczarskich.

§ 33. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1936 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski.*

(Dz. U. R. P. z 28.X.36 r. Nr. 82, poz. 568).

92.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 15 października 1936 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o wywozie masła za granicę.

Na podstawie art. 12, 13 i 14 ustawy z dnia 22 kwietnia 1936 r. o mleczarstwie (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 272) zarządza się co następuje:

§ 1. Do wywozu za granicę dopuszcza się naturalne masło krowie wytworzone w zakładach mleczarskich, wpisanych do prowadzonych przez izby rolnicze rejestrów zakładów mleczarskich wywozowych (§ 2), jeżeli jego jakość i opakowanie odpowiada wymaganiom, ustalonym w rozporządzeniu niniejszym.

§ 2. (1) Rejestry zakładów mleczarskich wywozowych dzielą się na dwie części.

(2) Do części I mogą być wpisane zakłady mleczarskie, które co najmniej w ciągu roku przed zgłoszeniem do rejestru

wytwarzały stale powyżej 52 kg masła dziennie lub które co najmniej w ciągu dwóch tygodni przed zgłoszeniem wytwarzały stale powyżej:

1) 208 kg masła dziennie, jeżeli zgłoszenie nastąpiło w czasie od 15 maja do 14 października, albo

2) 104 kg masła dziennie, jeżeli zgłoszenie nastąpiło w czasie od 15 października do 14 maja.

(3) Do części II mogą być wpisane takie spośród zakładów, określonych w ustępie poprzedzającym, które ponadto stosują pasteryzację do + 86°C oraz czyste kultury.

(4) Nie mogą być wpisane do rejestru zakładów mleczarskich wywozowych te zakłady, które nie są wpisane do rejestrów zakładów mleczarskich (art. 3 ustawy z dnia 22 kwietnia 1936 r. o mleczarstwie — Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 272).

§ 3. (1) Zgłoszenia do rejestru zakładów mleczarskich wywozowych przyjmują właściwe izby rolnicze. W zgłoszeniu należy wymienić nazwę i adres zakładu mleczarskiego, jego właściciela, rozmiary produkcji (§ 2) oraz zaznaczyć, czy w zakładzie stosuje się pasteryzację do + 86°C i czyste kultury. Ponadto zgłoszenie powinno zawierać zobowiązanie niezwłocznego powiadomienia izby rolniczej o każdorazowym obniżeniu produkcji poniżej 52 kg masła dziennie.

(2) Izba rolnicza w ciągu miesiąca po otrzymaniu zgłoszenia powinna orzec, czy zakład mleczarski, ubiegający się o uznanie za wywozowy (wpisanie do rejestru zakładów mleczarskich wywozowych) odpowiada wymaganiom ustalonym w § 2.

(3) Jeżeli zakład mleczarski odpowiada wymaganiom ustalonym w § 2, izba rolnicza niezwłocznie wpisze go do odpowiedniej części rejestru zakładów mleczarskich wywozowych, o czym zawiadomi Centralną Stację Badania Masła (§ 20) i właściciela oraz ogłosi na jego koszt w Monitorze Polskim.

(4) W razie stwierdzenia, że dzienna produkcja zakładu mleczarskiego, wpisanego do rejestru zakładów mleczarskich wywozowych, jest niższa niż 52 kg masła dziennie, izba rolnicza skreśli zakład z rejestru. W razie stwierdzenia, że zakład, wpisany do części II rejestru, przestał stosować pasteryzację do + 86° C lub czyste kultury przy produkcji masła przeznaczonego do wywozu jako masło standaryzowane, izba rolnicza skreśli zakład z części II i wpisze go do części I rejestru zakładów mleczarskich wywozowych.

(5) Skreślenie zakładu z rejestru zakładów mleczarskich (art. 6 ustawy o mleczarstwie) powoduje natychmiastowe skreślenie tego zakładu z rejestru zakładów mleczarskich wywozowych.

(6) O skreśleniu zakładu z rejestru zakładów mleczarskich wywozowych oraz o przeniesieniu zakładu z jednej części tego rejestru do drugiej izba rolnicza niezwłocznie zawiadomi Cen-

tralną Stację Badania Masła i właściciela oraz ogłosi na jego koszt w Monitorze Polskim.

§ 4. Jako standaryzowane może być wywożone masło:

1) które zostało wytworzone w zakładzie, wpisanym do części II rejestru zakładów mleczarskich wywozowych,
2) którego temperatura w czasie badania nie przekracza + 10°C w okresie od 1 października do 30 kwietnia lub + 4° C w okresie od 1 maja do 30 września,
3) którego waga netto łącznie z wagą papieru pergaminowego i soli w opakowaniu beczkowym wynosi 51,1 kg w opakowaniu zaś skrzynkowym — 25,5 kg,
4) w którym nie stwierdzono niewłaściwych domieszek,
5) które przy ocenie jakości otrzyma za poszczególne cechy w sumie co najmniej 84 punkty według skali następującej:

za smak, zapach i topliwość	od 40 do 50 punktów,
za strukturę i konsystencję	od 23 do 25 punktów,
za kolor	4 lub 5 punktów,
za solenie	od 8 do 10 punktów,
za masło niesolone daje się	10 punktów,
za ubicie i opakowanie	9 lub 10 punktów,

6) co do którego przy badaniu analitycznym stwierdzono:
   a) że zawartość wody nie przekracza 16%,
   b) dodatni wynik reakcji na pasteryzację,
   c) refrakcję w granicach od 40,0° do 45,5°,
   d) zabarwienie w świetle lampy kwarcowej — właściwe dla naturalnego masła krowiego,
   e) liczbę Reichert - Meissl'a w granicach od 24,0° do 34,0°,
   f) liczbę Polensky'ego w granicach od 1,5° do 3,5°.

Badania, wymienione pod e) i f), przeprowadzone będą w przypadku otrzymania wątpliwych wyników badań, wyszczególnionych pod c) lub d).

§ 5. Jako niestandaryzowane może być wywożone masło, które zostało wytworzone w zakładzie wpisanym do rejestru zakładów mleczarskich wywozowych, odpowiada wymaganiom ustalonym w § 4 pkt 2, 3, 4 i 6 z wyjątkiem litery b) (reakcja na pasteryzację) oraz nie wykazuje oznak wolnej wody, jak również zepsucia, a mianowicie: zjełczenia, stęchlizny i pleśni.

§ 6. (1) Ustala się jako jednostki opakunkowe beczki o pojemności 51,1 kg i skrzynki o pojemności 25,5 kg masła.

(2) Beczki powinny być czyste, suche, niezapleśniałe, nieuszkodzone i dobrze złożone. Klepki i denka powinny być wykonane z drzewa bukowego, z obu stron dokładnie oheblowanego. Maksymalne natężenie barwy beczki nie powinno przekraczać koloru różowobrązowego. Odcień beczki powinien być jasny. Beczka nie powinna wywierać wrażenia pasiastości; jedynie na dolnym denku dopuszczalne są deseczki, różniące się między sobą natężeniem barwy. Średnica sęków na klepkach nie powinna przekraczać 6 mm. Niedopuszczalne są sęki grożące wypad-

nięciem. Denka powinny być wolne od sęków. Beczka powinna być ściągnięta 4 parami obręczy z wikliny lub leszczyny jednakowej barwy, dokładnie oczyszczonych z kory i nieuszkodzonych, mocno nabitych na beczkę i przymocowanych gwoździkami nie przechodzącymi do wnętrza beczki. Ustala się następujące wymiery beczki: obwód zewnętrzny w najszerszym miejscu 1290 — 1310 mm, odległość między denkami mierzona w beczce w linii prostej 510 — 520 mm, grubość klepek od 8 — 9 mm, długość klepki 570 — 580 mm, średnica denka 330 — 340 mm (mierzona z zacięciem), grubość denka 9 — 10 mm.

(3) Beczki powinny byč wysłane papierem pergaminowym roślinnym tak ułożonym, by brzegi papieru dokładnie okrywały bryłę masła, tworząc pod górnym denkiem (wiekiem) rozetę; ponadto na górnej i dolnej powierzchni masła powinien się znajdować krążek papieru pergaminowego.

(4) Skrzynki powinny być czyste, suche, niezapleśniałe, nieuszkodzone, o ściankach dobrze złożonych, wykonane z drzewa pozbawionego zapachu i sęków, grożących wypadnięciem, z obu stron oheblowanego, koloru jasnego i jednolitego. Średnica sęków nie powinna przekraczać 6 mm. Wymiary wewnętrzne skrzynek powinny wynosić: długość 390 — 395 mm, szerokość 270 — 275 mm, wysokość 280 — 285 mm.

(5) Skrzynki powinny być wysłane papierem pergaminowym roślinnym, podwójnie złożonym tak, aby jeden arkusz tego papieru wyścielał boki skrzynki, drugi zaś dno i przykrywę, wypełniając kąty skrzynki.

§ 7. Na każdej jednostce opakunkowej masła zgłoszonej przez eksportera (§ 9) do Stacji Badania Masła celem wywozu za granicę powinny być umieszczone: kolejny numer jednostki opakunkowej oraz znak eksportera, numer zakładu mleczarskiego w rejestrze zakładów mleczarskich (art. 3 ustawy o mleczarstwie), waga masła netto oraz napis, świadczący o soleniu lub niesoleniu. Rozmieszczenie i wielkość napisów, barwa, kształt cyfr i liter podane są w załącznikach Nr. 1 i 2.

§ 8. O ile tego wymagają warunki, istniejące w państwach importujących, Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych może w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu zezwalać na odchylenia od wymagań ustalonych w §§ 6 i 7.

§ 9. (1) Do wywożenia masła za granicę będą uprawnione tylko te przedsiębiorstwa eksportowe (eksporterzy), które Centeralna Stacja Badania Masła wpisze do rejestru przedsiębiorstw eksportowych.

(2) Centralna Stacja Badania Masła wpisuje do rejestru przedsiębiorstw eksportowych:

1) przedsiębiorstwa handlowe, posiadające świadectwa przemysłowe dla przedsiębiorstw handlowych I kategorii,
2) spółdzielnie, posiadające świadectwa przemysłowe dla przedsiębiorstw handlowych oraz

3) zakłady mleczarskie wywozowe w odniesieniu do masła własnej produkcji —

o ile opinia zasięgnięta o tych przedsiębiorstwach w myśl ust. (4) nie jest ujemna.

(3) Przedsiębiorstwa, które chcą być wpisane do rejestru przedsiębiorstw eksportowych, powinny zgłosić to pisemnie do Centralnej Stacji Badania Masła. W zgłoszeniu należy wymienić nazwę, rodzaj i adres przedsiębiorstwa oraz jego właściciela, imię i nazwisko odpowiedzialnego przedstawiciela przedsiębiorstwa, rodzaj i numer posiadanego świadectwa przemysłowego, o ile to wynika z ust. (2), adres chłodni, w której eksporter zamierza magazynować zgłaszane do badania masło oraz w dwóch egzemplarzach projekt znaku, jakim eksporter zamierza oznaczać wysyłane masło (znak eksportera). Spółdzielnie należące do związków rewizyjnych powinny ponadto wymienić związek rewizyjny, do którego należą.

(4) Centralna Stacja Badania Masła przed wpisaniem przedsiębiorstwa do rejestru przedsiębiorstw eksportowych powinna zasięgnąć opinii:

1) o przedsiębiorstwie handlowym (ust. (2) pkt 1) — właściwej izby przemysłowo-handlowej,
2) o spółdzielni (ust. (2) pkt 2) — właściwego związku rewizyjnego lub Państwowej Rady Spółdzielczej, jeżeli spółdzielnia nie jest zrzeszona w związku rewizyjnym.

(5) Jeżeli Centralna Stacja Badania Masła otrzyma o przedsiębiorstwie, ubiegającym się o wpisanie do rejestru przedsiębiorstw eksportowych lub już wpisanym do tego rejestru, należycie umotywowaną ujemną opinię jednej z odpowiednich instytucji, określonych w ustępie poprzednim, lub Państwowego Instytutu Eksportowego, albo jeżeli stwierdzi, że właściciel lub odpowiedzialny przedstawiciel takiego przedsiębiorstwa był karany za przestępstwa popełnione z chęci zysku lub z mocy art. 15 ust. (1) pkt. 2 albo ust. (2) pkt. 2 lub 3 tegoż artykułu ustawy o mleczarstwie — zawiadamia o tym Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, które orzeka o odmowie wpisania lub o skreśleniu przedsiębiorstwa z rejestru.

(6) Jeżeli Centralna Stacja Badania Masła uzna, że znak eksportera nie jest odpowiedni, zażąda przedstawienia nowego projektu znaku, odpowiadającego udzielonym przez siebie wskazówkom.

§ 10. Zgłaszając masło do Stacji Badania Masła celem wywozu, eksporter powinien na piśmie (zał. Nr. 3):

1) podać ilość i numery jednostek opakunkowych oraz numery zakładów mleczarskich, z których poszczególne jednostki opakunkowe pochodzą;
2) podać chłodnię, w której zamagazynowano przesyłkę (wszystkie jednostki opakunkowe objęte zgłoszeniem) i zo-

bowiązać się do zachowania w całości zabezpieczeń, nałożonych przez Stację Badania Masła;

3) załączyć dowód uiszczenia opłaty za badanie w wysokości ustalonej na podstawie § 19.

Każde zgłoszenie może obejmować masło tylko jednego typu (standaryzowane, niestandaryzowane).

§ 11. (1) Masło zgłoszone (§ 10) powinno być od chwili zgłoszenia aż do chwili załadowania celem wywozu za granicę w całości złożone w chłodni, położonej w jednej z miejscowości, w których czynne są Stacje Badania Masła lub Punkty Próbobiorcze (§ 20).

(2) Chłodnie powinny być czyste, suche, bielone wapnem; powinny one posiadać stałą instalację chłodniczą i oświetleniową oraz wagę do ważenia masła o nośności 100 kg. Waga ta powinna być corocznie wyremontowana i legalizowana.

(3) Ciepłota w chłodniach w czasie przechowywania w nich masła nie może przekraczać w okresie od 1 października do 30 kwietnia + 10° C, a w czasie od 1 maja do 30 września + 4° C.

(4) Do dnia 30 kwietnia 1937 r. zgłoszone masło może być zamiast w chłodniach składane w składach odpowiadających wymaganiom, ustalonym dla chłodni w ust. (2) i (3) z wyjątkiem obowiązku posiadania instalacji chłodniczej.

§ 12. Stacja Badania Masła sprawdza zgodność przesyłki ze złożonym zgłoszeniem (§ 10) i zabezpiecza ją w miejscu zamagazynowania.

§ 13. (1) Stacja Badania Masła pobiera próbki z każdej grupy jednostek opakunkowych, pochodzących z jednego zakładu mleczarskiego.

(2) Próbki pobierane będą z przynajmniej 10% zgłoszonych jednostek opakunkowych każdego rodzaju (beczki, skrzynki), pochodzących z jednego zakładu mleczarskiego.

(3) Z każdej jednostki opakunkowej może być pobrana próbka w ilości nie większej niż 0,1 kg masła.

(4) Stacja Badania Masła może pobrać próbki ponownie, jeżeli uzna to za potrzebne, jednakże wszystkie pobrane próbki z jednej jednostki opakunkowej nie mogą przekraczać 0,1 kg masła.

(5) Pozostałość próbek masła po dokonaniu badania Stacja powinna należycie zabezpieczyć i przechowywać w ciągu 1 miesiąca.

(6) Eksporter lub jego pełnomocnik może być obecny przy pobieraniu próbek.

(7) Stacja Badania Masła przeprowadza badanie i wydaje orzeczenie w ciągu 24 godzin od chwili pobrania pierwszej próbki z przesyłek zamagazynowanych w miejscowości, w której znajduje się laboratorium Stacji Badania Masła, lub w ciągu 36 godzin, jeżeli laboratorium Stacji Badania Masła znajduje się w innej miejscowości.

§ 14. (1) W przypadku dodatniego wyniku badań co do wymagań ustalonych w §§ od 4 do 7 Stacja Badania Masła nie zdejmując swoich zabezpieczeń:

1) na środku denka (wieka) każdej jednostki opakunkowej, zawierającej masło standaryzowane, przyłoży znak według wzoru załącznika Nr. 4, po czym na tym znaku przyłoży pieczęć według wzoru załącznika Nr. 5 w ten sposób, aby pieczęć ta pokryła część znaku i sięgała na denko,
2) na środku denka (wieka) każdej jednostki opakunkowej, zawierającej masło niestandaryzowane, przyłoży pieczęć według wzoru załącznika Nr. 5,
3) wyda eksporterowi zaświadczenie stwierdzające, że zbadana przesyłka masła odpowiada wymaganiom ustalonym w niniejszym rozporządzeniu (załącznik Nr. 6).

(2) Czynności, przewidziane w ustępie poprzedzającym, powinny być wykonane przez Stację Badania Masła przed upływem terminów określonych w § 13 ust. (7).

(3) Dopuszczone do wywozu za granicę przesyłki masła mogą być w miejscu zamagazynowania w czasie transportu i w punktach granicznych, ponownie badane przez specjalnie w tym celu upoważnionych przedstawicieli Centralnej Stacji Badania Masła, jednakże tylko co do warunków przechowywania (§ 11) oraz wad opakowania (§ 6) powstałych po wydaniu zaświadczenia. W razie stwierdzenia, że poszczególne jednostki opakunkowe wykazują wymienione wady opakowania, przedstawiciel Centralnej Stacji Badania Masła powinien wstrzymać wysyłkę tych jednostek opakunkowych za granicę oraz uczynić o tym odpowiednią wzmiankę w zaświadczeniu.

§ 15. Wynik badania będzie uznany za ujemny:

1) dla wszystkich jednostek opakunkowych, pochodzących z tego samego zakładu mleczarskiego, jeżeli choć jedna z nich nie będzie odpowiadała któremukolwiek z wymagań ustalonych w §§ 4 i 5,
2) dla poszczególnych jednostek opakunkowych, jeżeli nie będą one odpowiadały któremukolwiek z wymagań ustalonych w §§ 6 i 7.

§ 16. (1) W przypadku ujemnego wyniku badań masła standaryzowanego, jeżeli eksporter nie zamierza wywieźć masła jako niestandaryzowane, lub w przypadku ujemnego wyniku badań masła niestandaryzowanego, Stacja Badania Masła skasuje swoje zabezpieczenia (§ 12) i pozostawi masło do dyspozycji eksportera, zawiadamiając go o tym niezwłocznie.

(2) W przypadku ujemnego wyniku badania masła standaryzowanego, jeżeli eksporter zamierza wywieźć to masło jako niestandaryzowane, a masło odpowiada wymaganiom ustalonym w § 5, Stacja Badania Masła postąpi stosowanie do postanowień § 14 ust. (1) pkt 2 i 3.

(3) Ponadto, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że eksporter wprowadza w obrót masło, podpadające pod przepisy art. od 1 do 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343), Stacja Badania Masła zawiadomi niezwłocznie właściwe organa władzy państwowej.

§ 17. (1) Zaświadczenie Stacji Badania Masła traci moc obowiązującą po upływie 7 dni od daty jego wystawienia (§ 14).

(2) Jeżeli przesyłka, przeznaczona do wywozu drogą morską z jednego z portów polskiego obszaru celnego, zostanie w ciągu 3 dni od daty wystawienia zaświadczenia zamagazynowana w chłodni, położonej w jednym z tych portów, ważność zaświadczenia dla tej przesyłki traci moc obowiązującą po upływie 10 dni od daty jego wystawienia.

(3) Przesyłki określone w ust. (2), po upływie terminu ważności zaświadczenia, podlegają ponownemu badaniu co do opakowania oraz wymagań określonych w § 4 pkt 2, 3 i 5, jeżeli masło jest standaryzowane lub co do oznak wolnej wody oraz zjełczenia, stęchlizny i pleśni, jeżeli masło jest niestandaryzowane.

§ 18. Dopuszczone do wywozu zagranicę przesyłki masła powinny być przewożone w okresie od 1 kwietnia do 31 października w wagonach - lodowniach.

§ 19. (1) Eksporter, zgłaszający masło do badania celem wywozu, powinien z góry uiścić należność za badanie.

(2) Wysokość opłat za badanie masła zostanie ustalona w zarządzeniu wydanym przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

(3) Wpłacone należności za badanie nie podlegają zwrotowi.

(4) Niezależnie od opłat za badanie eksporter, zgłaszający przesyłkę, obowiązany jest dostarczyć Stacji Badania Masła należytej pomocy do wykonania wszelkich czynności, związanych z kontrolą przesyłki w miejscu jej zamagazynowania (§§ 11 i 12).

§ 20. (1) Bezpośredni nadzór nad wywozem masła za granicę sprawuje Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie.

(2) Organami Muzeum Przemysła i Rolnictwa w zakresie wykonywania nadzoru na podstawie rozporządzenia niniejszego są: Centralna Stacja Badania Masła w Warszawie oraz Stacje Badania Masła i Punkty Próbobiorcze w miejscowościach, których wykaz Minister Rolnictwa i Reform Rolnych poda do publicznej wiadomości w drodze obwieszczenia w Monitorze Polskim.

§ 21. (1) Do dnia 31 marca 1937 r. dopuszcza się do wywozu za granicę masło pochodzące z zakładów mleczarskich niezarejestrowanych w myśl przepisów rozporządzenia niniej-

szego, jeżeli wywożone masło odpowiada pozostałym wymaganiom określonym w § 5 oraz w §§ 6 i 7 rozporządzenia niniejszego, z wyjątkiem wymagania o umieszczeniu na beczce numeru maślarni w rejestrze zakładów mleczarskich (§ 7).

(2) Masło to może być wywożone tylko jako niestandaryzowane.

(3) Do dnia 15 listopada 1936 r. masło może być wywożone przez eksporterów nie zarejestrowanych w myśl postanowień § 9.

§ 22. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1936 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Dz. U. R. P. z 28.X.36 r. Nr. 82, poz. 569)*).

93.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 26 października 1936 r.

o wyłączeniu niektórych zakładów mleczarskich spod działania ustawy o mleczarstwie.

Na podstawie art. 1 ust. (3) i art. 19 ustawy z dnia 22 kwietnia 1936 r. o mleczarstwie (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 272) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) Wyłącza się spod działania ustawy z dnia 22 kwietnia 1936 r. o mleczarstwie (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 272) zakłady mleczarskie (zlewnie mleka, mleczarnie, śmietanczarnie, maślarnie, serownie), otrzymujące mleko wyłącznie z własnego gospodarstwa w celu puszczenia w obrót w ilości nie przekraczającej:

300 litrów dziennie — dla zakładów położonych na obszarze województw: białostockiego, kieleckiego, krakowskiego, lubelskiego, lwowskiego, łódzkiego, pomorskiego, poznańskiego, stanisławowskiego, śląskiego, tarnopolskiego, warszawskiego i wołyńskiego,

200 litrów dziennie — dla zakładów położonych na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wileńskiego,

---

*) Uwaga. Załączniki wymienione w §§ 7, 10 i 14 powyższego rozporządzenia podane są na str. 1337—1342 Dz. Ust. R. P. Nr. 82 z dn. 28.X.36 r.

100 litrów dziennie — dla zakładów położonych na obszarze m. st. Warszawy.

(2) Do ilości mleka określonej w ust. (1) nie wlicza się mleka wydawanego pracownikom jako wynagrodzenie w naturze.

(3) „Gospodarstwo" w rozumieniu ust. (1) rozporządzenia niniejszego oznacza gospodarstwo rolne.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1936 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski.*

(Dz. U. R. P. z 31.X.36 r. Nr. 83, poz. 577).

POZA WYŻEJ WYMIENIONYMI UKAZAŁY SIĘ NASTĘPUJĄCE USTAWY, DEKRETY I ROZPORZĄDZENIA.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 września 1936 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżkach celnych (Dz. U. R. P. z 26.X.36 r. Nr. 81, poz. 560).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 października 1936 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 11 grudnia 1934 r. o zasadach udzielania pomocy instytucjom, zawierającym układy z dłużnikami w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. z 28.X.36 r. Nr. 82, poz. 570).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 października 1936 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień drugiego porozumienia do umowy gospodarczej między Rzecząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką z dnia 4 listopada 1935 r. podpisanego w Warszawie dnia 19 października 1936 r. (Dz. U. R. P. z 31.X.36 r. Nr. 83, poz. 572).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 27 października 1936 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła (Dz. U. R. P. z 31.X.36 r. Nr. 83, poz. 576).

94.

OKÓLNIK Nr. 2. MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. Og. VII-1/268 z dnia 7 października 1936 r.

w sprawie powierzania robót z zakresu rzemiosł osobom uprawnionym.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7.VI. 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) w brzmieniu ustawy z dn. 10.III.1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40,

poz. 350) postanawia, że trudnić się rzemiosłem można dopiero po wykazaniu się przed władzami przemysłowymi I instancji posiadaniem odpowiedniego uzdolnienia zawodowego i uzyskaniu karty rzemieślniczej (art. art. 141—147).

Przepis ten jednak nie przez wszystkich jest ściśle przestrzegany; łamią go zwłaszcza te osoby, które z powodu braku odpowiednich kwalifikacji nie mogą uzyskać kart rzemieślniczych, a podejmując się wszelkich prac, częstokroć bardzo poważnych, narażają gospodarstwo społeczne na znaczne nieraz straty przez złe i niefachowe wykonanie robót.

Zwracając na ten stan rzeczy uwagę Panów oraz zważywszy, że nielegalne uprawianie rzemiosła powinno być zwalczane przede wszystkim przez urzędy i instytucje państwowe oraz samorządowe, proszę Panów, aby od osób, którym powierzane są roboty z zakresu rzemiosł wymienionych w art. 142 powołanego wyżej rozporządzenia, wymagali posiadania kart rzemieślniczych.

Minister

(—) Jul. Poniatowski

Otrzymują: PP. Dyrektorzy Departamentu i Biur, Główny Inspektor Administracyjny, Główny Inspektor Weterynarii, Kierownik Spraw Projektu Melioracji Polesia, Naczelnicy Wydziałów M-stwa, Dyrektor Naczelny Lasów Państwowych, Dyrektor Centralnego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych, Dyrektor Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, Kierownicy Weterynaryjnych Pracowni Rozpoznawczych, Kierownicy Państwowych Zakładów Chowu Koni, Administrator majątku Samborzec.

Izby Rolnicze.

95.

ZARZĄDZENIE MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. BP. XI-3/30 z dnia 30 września 1936 r.

w sprawie zmiany siedziby i właściwości referatów melioracyjnych na terenie województwa krakowskiego.

Ministerstwo wyraża zgodę na przeniesienie siedziby referatu melioracyjnego z Dąbrowy do Mielca i na włączenie zakre-

sem działania tego referatu powiatów: jasielskiego, mieleckiego i ropczyckiego. W związku z tem referat melioracyjny w Starostwie Pow. w Tarnowie obejmie swą działalnością powiaty: dąbrowski i tarnowski.

Dyrektor Biura Personalnego

Szymański

Otrzymuje P. Wojewoda w Krakowie.

Warszawskie Zakłady Graficzne, Wilcza 60, Tel. 8-93-47.